THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS, 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXXI Kaina 50 c. ŠEŠTADIENIS — SATURDAY, GRUODIS — DECEMBER 12, 1987 Nr. 242

„LKB Kronika" Nr. 74

(Tęsinys)

Eina nuo 1972 metų.
Perskaitęs duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Laužyti kryžiai

Kai, keliaudami gimtosios žemės kloniais, pakelėje išvystame didžiulį, plačiašakį, šimtametį ąžuolą, nejučiomis pagalvojame: jis stovi, tiek metų ošia, o mes karta po kartos praeiname... Toks ąžuolas yra ir krikščionybė jau 600 metų giliai suleidusi šaknis į mūsų žemę.

Krikščionybė — tai Kristus, atėjęs į mūsų šalį, į mūsų pastoges, į mūsų širdis. Tai Kristus, atnešęs šviesą mūsų protui, praskleidęs uždangą, kuri slėpė nuo mūsų atsakymus į svarbiausius gyvenimo klausimus jaudinančius be išimties kiekvieną žmogų: iš kur pasaulis? iš kur aš pats? kas manęs laukia po mirties? koks aš turiu būti? Tai Kristus, parodęs kelią, kaip žmogus gali tapti laimingu, tikrai ir amžinai laimingu. Tai Kristus, tapęs mūsų draugu, kuris niekada neapvils; tapęs mūsų vadu klaidžiose gyvenimo kryžkelėse; tapęs mūsų paguoda ir atrama sunkiose valandose, mūsų viltimi, kai gęsta žemiško gyvenimo saulė. Kristus — jėga mūsų silpnai valiai, nuolatinis kvietimas į taurų žmogiškumą, kvietimas atsiliepti į pareigos balsą ir nelaimėje esančio žmogaus šauksmą, kvietimas darbu puošti pasaulį ir kovoti su melu, su nuodėme su klaida. Tai kvietimas meilėn, aukon, kvietimas tarnauti didiems ir šventiems dalykams. Kristaus Dvasia, kaip niekas kitas, pajėgia, anot vieno vokiečio(G. Retzinger) padaryti, kad mes taptume savo pačių ??? aistrų ir potraukių valdovais ir savo brolių tarnais, kad taptume iš vilkų avinėliais, o iš avinėlių didvyriais. Verta apie tai dažnai pamąstyti ir susimąstyti, ypač tada, kai laiko gegužė atskaičiuoja Tautai naują šimtmetį.

Mūsų Bažnyčia šiemet pasipuoš nauja meniška emblema, kurioje simboliškai išreikšta šis taip reikšmingas įvykis. Matome šešis laužytus kryžius ir septintąjį tiesų, primenantį Gedimino stulpą. Tuo nusakyta mūsų tautos praeitis ir ateitis, mūsų ašaros, mūsų žygiai, klaidos ir uždaviniai.

Šeši kryžiai — šeši krikščionybės amžiai mūsų tautos istorijoje. Kryžiai laužyti..., nes krikščionybės kelias į mūsų tautą buvo sunkus, tautos istorija skaudi, lietuviui teko patirti ir šilto, ir šalto.

Poetas A. Rukas (1987 m.) rašo, kad lietuvis tas, kuris:

„...Maskviečius klupdė,
kuris Juodose mariose išmaudė žirgą.
Kurį kazokai žudė Kražiuose
ir gubernatoriai pakorė
Sukilėlių kalnelyje".

O mes galėtume dar pridurti: lietuvis tas, kurį vežė į Sibirą nežinion, kančion ir mirtin. Poetas, visa tai apmąstydamas, rašo:

„Mano tauta,
lyg peršautas (sic) šuo,
inkščia, laižydama
kruviną Nemuno krantą".

(K. Bradūnas)

Atsisveikinimo metu Baltųjų rūmų sode, nors lietui lyjant, prezidentas Reaganas ir Michail S. Gorbačiovas ploja vienas kitam, kai šalia stebi jų žmonos — Raisa ir Nancy.

Pasibaigė viršūnių konferencija

Laimėtojai — Reaganas ir Gorbačiovas

Washingtonas. Prez. Reaganas ir M. Gorbačiovas baigė trijų dienų pasitarimus ketvirtadienį, kuriuose padaryta pažangos strateginių ginklų apribojime. Bet jiems nepavyko susitarti visais kitais pagrindiniais klausimais, kurie vis dar skiria juos.

Atsisveikinimo iškilmės įvyko Baltųjų rūmų sode, nors lijo lietus ir teko naudoti lietsargius. Trečioji viršūnių konferencija baigėsi. Viršūnės pasirašė istorinę branduolinių ginklų sumažinimo sutartį. Jie pareiškė norą, kad būtų ketvirtoji viršūnių konferencija Maskvoje pavasarį, bet nenustatė datos.

„Aš manau, kad mes pasitikime vienas kitu labiau", kalbėjo Gorbačiovas savo maratoniškoje pusantros valandos kalboje žurnalistams, kurie buvo sukviesti į Sovietų ambasadą.

Išskyrus ginklų sutartį, žmogiškųjų teisių srityje nepadaryta jokios pažangos. regioniniai konfliktai Afganistane, Angoloje, Nikaragvoje ir kitur liko kaip buvę.

Pasveikinimas Gorbačiovui

Sovietų Sąjungos Komunistų partijos vadą pasveikino jo atvykimo išvakarėse 200,000 žydų demonstracijos sekmadienį, reikalaudamos išleisti norinčius išvažiuoti iš „rojaus", pirmadienį protestavo ukrainiečiai, reikalaudami religinės ir tautinės laisvės, antradienį lietuviai, latviai ir estai reikalavo, kad Sovietų Sąjunga grąžintų laisvę Pabaltijo kraštams, kurie buvo pagrobti Stalino – Hitlerio susitarimu. Demonstracijose dalyvavo afganai, Nikaragvos piliečiai, čekoslovakai. O Baltuosiuose rūmuose du didieji kalbėjosi tarp savęs, vienas kitą vadindami „Michail" ir „Ron".

Spaudos įspūdžiai

Didžioji šio krašto spauda ir Europos laikraščiai bei komentatoriai tai vadina „Gorbymania" ir pažymi Gorbačiovo pasitikėjimą savimi. Jis net sustabdė savo limuziną ir iššokęs iš jo sveikinosi su žmonėmis gatvėje, apstulbindamas savo KGB agentus, lydėjusius jį. Jis nevengė minėti ir Dievo vardą ir mokėjo pataikauti amerikiečiams. Bet jis niekada nepasakė, kad Sovietų Sąjunga taps demokratija, pažymi Associated Press. Amerikiečiai patikės, kad sovietai nėra pavojingi ir yra sugyvenami. Tuo pačiu jis savo kraštui parodo, kaip gražiai ir pagarbiai su jų vadu elgiasi pasaulio galingiausios valstybės prezidentas. Sovietų vadai čia lankėsi ir anksčiau, bet nė vienas nebuvo taip priimtas, kaip Gorbačiovas.

Žingsnis į priekį

Administracijos oficialieji pareigūnai sako, jog sovietai, atrodo, padarė nuolaidą Reagano Strateginio apsigynimo iniciatyvos programai, kurią galės Amerika vykdyti erdvių sistemoje.

Kai sovietų Iliušin—62 pakilo skridimui į Maskvą, prezidentas kalbėjo amerikiečiams, pasakydamas, jog „per tas tris dienas mes pažengėme vieną žingsnį pirmyn, ir tik vieną kritišką, kad būtų siekiama ilgai trunkančios taikos; iš tikrųjų, žingsnį, kuris svarbiausias po II Pasaulinio karo pristabdyti ginklavimuisi".

Bet skirtumai dideli

Gorbačiovas atsisveikinimo metu kalbėjo: „Mes pažymime su pasitenkinimu, kad vizitas Washingtone iš viso pateisino mūsų viltis". Tačiau prezidentas pažymėjo: „Mes neslepiame, kad dideli skirtumai skiria mus". Sovietų karinė intervencija Afganistane, Persų įlankos problemos, Nikaragvai teikimas ginklų, Kubos apginklavimas, Angolos ginklavimas, Afrikoje keliamos riaušės, revoliucijų kėlimas Pietų Amerikoje, tai vis Sovietų komunistų kišimasis į svetimų valstybių reikalus.

Buvo išleistas bendras komunikatas, kur 8 puslapių rašte Amerikos ir Sovietų Sąjungos vadai pasisako, jog toliau vadovausis savo viešu pripažinimu, kad branduolinio karo negalima laimėti ir niekas niekada neprivalo jo pradėti. Jie nusistatė vengti bet kokio karo tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos, nežiūrint ar jis būtų branduolinis, ar konvencionalinis. Jie taip pasisakė nesieksią militarinio pranašumo.

„Pasitikėk, bet patikrink"

Maskva. – Sovietų Sąjungos žmonės, disidentai, skeptikai ir komunistai sveikina pirmąją branduolinių ginklų sumažinimo sutartį su tyla, bet kartu ir su pastebima džiaugsmo išraiška, rašo Vakarų žurnalistai. Bendra nuotaika Maskvoje esanti gera, nes nusibodo kalbos apie ginklavimosi lenktynes.

Panaši nuotaika esanti ir oficialių žmonių tarpe. „Daug politikų manė, jog tai yra tik pasaka, utopija, ir šiandien mes matome tą pasaką išsipildžiusią", pasakojo generolas Yuri Markelov Vakarų žurnalistams, kuriuos sukvietė oficiali sovietų spaudos sindikatinė agentūra Novosti. Niekas prieš tris metus netikėjo, jog Amerika ir sovietų Sąjunga susitars sunaikinti savo vidutiniuosius raketinius ginklus.

Atspausdino tekstą

Komunistų partijos laikraščiai Pravda ir Izvestijos atspausdino sutarties tekstą ir prez. Reagano ir M. Gorbačiovo žodžius pasirašant sutartį Washingtone. Daugiau kaip keturiuose iš šešių Izvestijos puslapių buvo paskirta sutarties reikalams ir aiškinimui, kurį pavadino antrašte „Pasisekimas dabarčiai, pavyzdys ateičiai".

Oficiali spaudos agentūra Tass rašė: „Lenkų Užsienio reikalų ministeris remia sutartį", „Prancūzų Užsienio reikalų ministeris sveikina Amerikos – Sovietų susitarimą", „Afrikos vienybės organizacijos sekretorius džiaugiasi susitikimu Washingtone", „Indonezijos Užsienio reikalų ministeris giria sutartį". Sovietų istorikas R. Medvedev mato žingsnį į priekį, kuris sumažina baimę. Sovietai visada buvo jautrūs savo sienų klausimu su kaimynais ir dažnu karišku jų pažeidimu; nuo dabar žmonės turės kitokį supratimą apie atominių ginklų panaudojimą, kalbėjo istorikas.

Liaudis džiaugiasi...

Sovietų žmonės džiaugiasi pasiektu susitarimu daugiau negu pasaulio politinėje arenoje esantieji, sakė vienas jų žurnalistas, kuris visada buvo skeptiškas savo vyriausybės žinioms. Bet tas pats gen. Markelov pasakė, kad dabar turi būti tęsiamas ir kitų ginklų sumažinimas Europoje ir Tolimuosiuose Rytuose. Bet koks NATO persiginklavimasis gali vėl sukelti naujas ginklų lenktynes. „Pasitikėk, bet pasitikrink", sako prez. Reaganas.

TRUMPAI IŠ VISUR

— **Paryžiuje** Cambodijos ministeris pirmininkas Hun Sen ir buvęs jos valdytojas princas Norodom Sihanouk pareiškė viltį, kad bus surasta politinė išeitis vienybei ir pasitrauks Vietnamo kariuomenė iš Cambodijos. Po trijų dienų pasitarimų jie išleido bendrą komunikatą, kuriame sako pasiekę bendro susitarimo atnaujinti ryšius ir suvienyti Cambodiją.

— **Maskvoje** esą teatrų režisieriai labai palankiai įvertino lietuvio režisieriaus Eimunto Nekrošiaus pastatytus vaidinimus; labai gerai, kai kuriuose žurnaluose jis vadinamas genijumi. Maskvoje sakoma, kad yra tik trys režisieriai: Eimuntas Nekrošius, Anatolijus Vasiljevas ir Robertas Sturua.

— **Vilniuje** buvo pravesti okupuotos Lietuvos istorijos mokytojų seminarai. Ten pasisakyta, kad jaunajai kartai turi būti objektyviai nušviesta praeitis ir dabartis. Seminaro metu buvo aptarta Spalio revoliucijos reikšmė, kova už taiką ir Pabaltijo padėtis 1938-39 metais, kai Stalinas – Hitleris pasirašė slaptą protokolą, kuriuo Lietuva neteko nepriklausomybės. Seminare dalyvavo jo prižiūrėtojai partiečiai S. Imbrasas ir G. Šaltenienė.

— **Vilniuje** gimęs vakar mirė Los Angeles gyvenęs garsusis smuikininkas Jasha Heifetz, žinomas visame pasaulyje. Jis jau buvo 86 m. amžiaus.

— **Maskvoje** vyriausybė pranešė, kad atmetė vokiečio jaunojo piloto Mathias Rust prašymą dovanoti jam likusią bausmės dalį ir išleisti sugrįžti į Vokietiją iš kalėjimo. Rust nusileido gegužės mėnesį su mažu lėktuvu prie Kremliaus sienų.

— **Peru** valstybėje žuvo apie 100 žmonių, kai nuo kalnų papėdžių nuslinko žemės klodai ir prie Amazonės upės paliko apie 2,000 asmenų be pastogės. Tik 26 žmonių kūnai buvo surasti, o kiti buvo palaidoti su tų žmonių namais.

— **Californijoje** 4 rumunų cirko akrobatai pasišalino nuo savo grupės ir sakėsi norį pradėti naują gyvenimą Amerikoje.

Duokite duonos

Bukarestas. — Didelė protesto demonstracija prieš maisto produktų stoką ir griežtos ekonominės politikos sunkias pasekmes įvyko taip pat ir Rumunijoje, Brasov mieste, kuris yra vienas svarbiųjų krašto pramonės centrų. Tūkstančiai demonstruojančių darbo žmonių skandavo šūkius — „duokite duonos", „šalin diktatūra", „šalin Ceausescu". Spaudos agentūros informuoja kad įniršusi darbininkų minia užpuolė miesto municipaliteto ir komunistų partijos patalpas, šaukdama „gana diktatūros, norime laisvų rinkimų". Susirėmimuose su milicija du asmenys žuvo ir kelios dešimtys buvo sužeisti.

— **Klaipėdoje** pradėjo veikti „Švyturio" teatras, kuris talpina 258 žiūrovus.

KATALIKAI PASAULYJE

Popiežius prašė globoti Lietuvą

Lietuvos krikščionybės metais Šv. Tėvas Jonas – Paulius II lapkričio 16 d., švenčiant Aušros Vartų Marijos šventę, atnašavo šv. Mišias lietuvių koplyčioje Šv. Petro bazilikoje. Su juo koncelabravo prel. A. Bačkis, ir prel. A. Bartkus. Prieš Mišias jis pasakė žodį, kurį atspausdino lietuviškai Vatikano dienraštis „L'Osservatore Romano":

„Nuoširdžiai troškau šiais Marijos metais ir drauge Lietuvos krikšto jubiliejaus metais susikaupti maldoje prieš šventąjį Gailestingumo Motinos paveikslą šioje jai pašvęstoje koplyčioje prie apaštalų kunigaikščio švento Petro kapo.

Pradėdami Mišių auką, mes visi dvasia persikeliame į senąją Aušros Vartų šventovę Vilniuje, kur stebuklingas Gailestingumo Motinos paveikslas yra garbinamas jau daugiau kaip keturi šimtmečiai. Šiandien Aušros Vartų Marijos šventėje ten nuolat meldžiasi daug maldininkų iš visos Lietuvos ir iš kaimyninių kraštų. Vienijamės su jais dvasia dalyvaudami jų maldos, tikėjimo ir meilės kelionėje, kupini pasitikėjimo trokštame išmelsti Dievo Motinos globą ir užtarimą lietuvių tautai; trokštame prie jos kojų sudėti lietuvių tautos džiaugsmus ir kančias, siekimus ir viltis.

O Aušros Vartų Gailestingumo Motina, drauge su Tavo vaikais lietuviais šaukiamės Tavęs: globok Lietuvos šalį, kuri yra gavusi Marijos žemės vardą, padaryk, kad lietuvių tauta išsaugotų savo tikėjimą ir galėtų juo gyventi pilnoje laisvėje, kad galėtų ji išlaikyti ir nesužalotą perteikti jaunosioms kartom".

— **Rytų Berlyne** policija darė kratas keliuose namuose vidurnaktį, praneša religinės grupės nariai, kurių metu buvo suimta 20 asmenų.

Kova prasidėjo, kai nebuvo ginklų iš užsienio

Kabulas. — Afganai laisvės kovotojai griežtai atmetė sovietų pasiūlymą, pagal kurį Raudonoji armija pasitrauktų iš Afganistano, jei amerikiečiai sustabdytų pagalbos tiekimą rezistentam. Laisvės kovotojų sąjūdžio vadovybės atstovas pažymėjo, kad šis pasiūlymas yra grynai propagandinis ir nerealus. Jis pažymėjo, kad pasipriešinimas sovietam vyksta nepriklausomai nuo amerikiečių ginklų tiekimo.

Rezistencinė kova Afganistane, priminė laisvės kovotojų sąjūdžio atstovas, prasidėjo tuoj po sovietinės invazijos, kai laisvės kovotojai dar nebuvo gavę jokių ginklų iš užsienio. Afganų tauta, kuri už savo laisvės atstatymą jau yra sumokėjusi nepaprastai aukštą kainą, nesiliaus kovojusi, kol bent vienas okupacinės Raudonosios armijos karys liks Afganistane.

Afganistano problemos negalima išspręsti kompromisinėmis priemonėmis: problema savaime išsispręstų, jei sovietai pasiryžtų atitraukti savo okupacinę kariuomenę iš krašto, tuo būdu sudarytų sąlygas afganų tautai laisvai gyventi ir tvarkytis savoje tėvynėje.

— **Jeruzalėje** bevežant Joną Demjanjuką iš kalėjimo į teismo salę nuo sutrenkimo buvo sužeista jo nugara ir jis kenčia didelius skausmus. Tai jau antras kartas, kai jis vežamas jaučia nugaros skausmus.

KUN. SVARINSKAS DIRBA VIRTUVĖJE

Vakarus pasiekusiomis žiniomis, neseniai į Lietuvą grįžo kun. Alfonsą Svarinską aplankiusios jo sesuo ir dvi kitos tautietės. Kun. Alfonsas Svarinskas, kalinamas 37-ame Uralo lageryje, yra labai subloges fiziniai, o dvasiniai jaučiasi stiprus. Jis visiem dėkoja už maldas ir laiškus, nors laiškai jį tepasiekia labai retai. Kartais per 4 ar daugiau mėnesių jo nepasiekia nė vienas laiškas. Nors yra žinoma, kad žmonės jam rašo, tik lagerio administracija laiškų neįteikia. Kun. Svarinskas paneigė gandus, kad jis buvęs Maskvoje. Tačiau , pavesdamas savo likimą Dievo Apvaizdai, prašo, kad jam būtų leidžiama išvykti į užsienį sveikatos patikrinimui ir poilsiui. Konclageryje kun. Svarinskas dirba virtuvėje. Jo nuotaika gera, viską pakelia su optimizmu.

Duokite duonos

Bukarestas. — Didelė protesto demonstracija prieš maisto produktų stoką ir griežtos ekonominės politikos sunkias pasekmes įvyko taip pat ir Rumunijoje, Brasov mieste, kuris yra vienas svarbiųjų krašto pramonės centrų. Tūkstančiai demonstruojančių darbo žmonių skandavo šūkius — „duokite duonos", „šalin diktatūra", „šalin Ceausescu". Spaudos agentūros informuoja kad įniršusi darbininkų minia užpuolė miesto municipaliteto ir komunistų partijos patalpas, šaukdama „gana diktatūros, norime laisvų rinkimų". Susirėmimuose su milicija du asmenys žuvo ir kelios dešimtys buvo sužeisti.

— **Klaipėdoje** pradėjo veikti „Švyturio" teatras, kuris talpina 258 žiūrovus.

KALENDORIUS

Gruodžio 12 d.: Aleksandras, Gilmintas, Rutavilė, Vainė.

Gruodžio 13 d.: III Advento sekmadienis, Orestas, Liucija, Kastytis, Dulūnė, Odilija.

Gruodžio 14 d. Jonas nuo Kryžiaus, Fortūnatas ir Spiridonas, Alfredas, Ainis, Trainaitis, Žvangutė.

Gruodžio 15 d.: Justas, Kristijona, Celinas, Kovatas, Vingilė.

ORAS

Saulė teka 7:07, leidžiasi 4:20.
Temperatūra: šeštadienį 32 l., sekmadienį 29 l., pirmadienį 28 l., antradienį 31 l.

Iš Ateitininkų gyvenimo

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 312-424-4150.

ATEITININKŲ NAMŲ FONDO DALININKŲ METINIS SUSIRINKIMAS

Metinis Ateitininkų namų fondo dalininkų susirinkimas įvyko lapkr. 8 d. Ateitininkų namuose. Prieš susirinkimą ten pat buvo atnašaujamos šv. Mišios namų geradarių intencija. Jas atnašavo kun. Leonas Zaremba. Po Mišių Cicero ateitininkai, Aldonos Prapuolenytės ir jos talkininkų iniciatyva bei darbu, paruošė visiems dalyviams skanius pietus ir laimėjimus, kurių 500 dol. pelną paaukojo namams.

Susirinkimą pradėjo Ateitininkų namų tarybos pirm. Alfonsas Pargauskas. Invokaciją sukalbėjo kun. Leonas Zaremba. Susirinkimo pirmininku išrinktas dr. Antanas Razma, sekretore — Jadvyga Damušienė. Balsams skaičiuoti sudaryta mandatų komisija iš O. Abromaitienės, dr. K. Rimkaus ir dr. V. Šaulio. Mandatų komisija paskelbė, kad susirinkime dalyviais ir įgaliojimais yra 504 balsai, ir susirinkimas yra galiojantis. Praėjusių metų susirinkimo protokolą perskaitė Aldona Kamantienė.

Tarybos pirmininkas Alfonsas Pargauskas plačiau kalbėjo apie praėjusių metų nuveiktus darbus: buvo išplatintos kalėdinės kortelės, surengtas Naujų metų sutikimas, pavasario pokylis su loterija, namų gegužinė, vartotų daiktų išpardavimas, Šv. Vincento De Paul seminarijos kunigams suršuošta padėkos vakarienė už leidimą naudotis privažiavimui jų keliu ir kt. Atlikti namų pagerinimai: išvestas nuosavas privažiavimo kelias, įrengta nauja mašinų pastatymo aikštelė, padaryti stogo ir sienos pataisymai, įsigyta sniegui valyti mašina, dujinė krosnis, atliekami vidaus dažymo darbai. Artimuose planuose numatomas kanalizacijos tiesioginis įvedimas, bendradarbiaujant su „Litu", žemės mokesčių sumažinimas ir kt.

Namais naudojasi įvairios organizacijos, Lemonto Lietuvių Bendruomenė, kiekvieną sekmadienį laikomos pamaldos. Tik per mažai namais naudojasi patys ateitininkai ir jų vienetai. Specialiai paskelbtas aukų vajus dar nepasibaigė, bet tuo tarpu aukos plaukia lėtai.

Pranešimas buvo sutiktas gausiais plojimais. Dalyvių vardu Prudencija Jokubauskienė pirm. A. Pargauskui pareiškė padėką ir įteikė dovaną — Čiurlionio piešinių reprodukcijų rinkinį.

Iždininkas Petras Brizgys pranešė apie finansinius reikalus ir iždo stovį. Praėjusiais metais pajamų buvo 63,261 dol., o išlaidų — 69,463 dol., įskaitant ir visus atliktus didelius darbus — kelio pravedimą ir aikštelės įrengimą. Šiuo metu kasos knygose rodomas balansas yra 65,584 dol. Revizijos komisijos vardu pranešimą padarė Juozas Baužys: iždas tvarkomas gerai, knygos vedamos tvarkingai. Abu pranešimai dalyvių buvo priimti be ypatingesnių pastabų.

Sudarant naują AN tarybą, buvo paskelbta, kad keletas buvusių narių iš tarybos pasitraukia, bet jeina du nauji — St. Patlaba ir Jurg. Alenskas. Naujai sudarytos tarybos pilną sąstatą ateity paskelbs pasiliekąs pirmininku A. Pargauskas. Revizijos komisija iš J. Baužio, K. Kriaučiūno ir V. Sinkaus paliekama ta pati ir kitiems metams.

Buvo daug pasisakymų ir planų ateičiai. Dr. K. Ambrozaitis pastebėjo, kad taryba tvarkėsi labai gerai, nes, tiek daug darbų atlikus, iš iždo tereikėjo pridėti tik arti 6,000 dol. Jo nuomone, reikėtų paruošti greitu laiku AN salės padidinimo planus. Vytautas Šoliūnas namams dėkojo Lemonto LB vardu ir Lemonto katalikų misijos vardu. Jis pastebėjo, kad ši apylinkė darosi lietuvių centru. Dr. Petras Kisielius iškėlė mintį, kad kalėdinių kortelių reiktų paskleisti daugiau ir iš anksto. Jis taip pat padarė informacinį pranešimą apie kiek anksčiau įvykusį AN steigėjų susirinkimą. Jau daromi planai, ir artimoj ateity jų turima žemė bus išskirstyta sklypais. Aplink AN yra galimybė sudaryti gražų lietuvišką centrą. Tik ateitininkai patys turėtų labiau AN remti finansiškai, tapdami dalininkais su 200 dol. įnašu ir juos didindami. Įnašai gali būti mokami ir dalimis.

Elena Razmienė iškėlė klausimą, ar būtų galima namams gauti pilną atleidimą nuo žemės mokesčių. Ji taip pat prašo, kad visi ateitininkų vienetai namus lankytų ir jais naudotųsi. A. Pargauskas pabrėžė pagrindinio namų kapitalo išlaikymo svarbą, nes iš jo procentų gaunama suma padeda namus išlaikyti.

Susirinkimą reikia laikyti teigiamu. AN dalininkų entuziazmas ir planai nemažėja.

„Ateities" vakare linksmai nusiteikę dr. Roma Kuprienė, adv. Saulius Kuprys, Lietuvių R. Katalikų federacijos pirm., ir Birutė Šontaitė.
Nuotr. R. Musonytės

ARTĖJA ATEITININKŲ KŪČIOS

Jau labai arti Chicagos ateitininkų ruošiamos kūčios. Jos įvyks Jaunimo centro didžiojoje salėje sekmadienį, gruodžio 20 d. 3:00 v. p.p. Tradicinius kūčių valgius paruoš gabioji šeimininkė Ona Norvilienė. Ji sveiksta po operacijos, ir su dideliu entuziazmu planuoja ruošti kūčių valgius su Chicagos sendraugių ateitininkų skyriaus moterų talka. Yra labai svarbu šeimininkėms žinoti kuo tikslesnį kūčių dalyvių skaičių, todėl jau šiandien reikia rezervuoti vietas kūčiose sau ir savo svečiams skambinant Irenai Polikaitienei 434-2243. Chicagos ateitininkų kūčios yra tapusi labai miela Kalėdų švenčių tradicija. Į kūčias kviečiami ir maloniai laukiami visi, ne vien tik ateitininkų sąjūdžio nariai. Jos prasideda Mišiomis prie bendro kūčių stalo. Mišias šįmet atnašaus ir pamokslą sakys kun. Vytautas Bagdanavičius, MIC. Ir Mišių ir kūčių metu bus giedamos kalėdinės giesmės, kurias akordeonu palydės Audrius ir Darius Polikaičiai. Kviečiame susitikti Chicagos ateitininkų kūčiose sekmadienį, gruodžio 20 d. 3:00 v. p.p. Jaunimo centro didžiojoje salėje.

Chicagos sendraugiai ateitininkai

VEIKLOS KALENDORIUS

Chicagoje

Gruodžio 20, sekmadienis. Chicagos ateitininkų kūčios Jaunimo centro didžiojoje salėje. 3:00 v. p.p. šv. Mišios, 4:00 v. p.p. Kūčios. Ruošia Chicagos ateitininkų sendraugių skyrius su kitų vienetų talka.

Kovo 18, penktadienis. Vakaronė 7:30 v.v. JC kavinėje. Ruošia Chicagos ateitininkų sendraugių skyrius.

Gegužės 22, sekmadienis. Sekminės Ateitininkų namuose Lemonte. Ruošia Chicagos ateitininkų sendraugių skyrius su kitų vienetų talka.

ŽIEMOS STOVYKLA

New Yorko ateitininkų studentų draugovė rengia žiemos stovyklą Neringos stovyklavietėje, Vermonte. Stovykla vyks nuo gruodžio 26 d. iki sausio 2 d. Dėl informacijų skambinti Laurai Šatinskaitei, tel. 516-364-8783.

ŽIEMOS KURSAI

Žiemos kursai vyresniems moksleiviams ateitininkams ruošiami Dainavoje nuo gruodžio 26 iki sausio 1 d. Informacijas teikia kuopų globėjai ir moksleivių ateitininkų Centro valdybos pirm. Darius Miciūnas, 2570 Overlook Rd., Cleveland, OH. 44106. Tel. 216 — 371-9908.

AKADEMIKŲ IR SENDRAUGIŲ SUSIRINKIMAS

Gruodžio 13 d., sekmadienį, Ateitininkų namuose Lemonte, tuoj po 11 val. Mišių, yra kviečiamas Chicagos ateitininkų akademikų ir sendraugių susirinkimas.

Kritiškai nusiteikę — Milda Palubinskaitė, Marius Katilius-Boydstun ir Vėjas Liulevičius.
Nuotr. Rūtos Musonytės

MOKSLEIVIŲ VEIKLA HAMILTONE

Hamiltono ateitininkų Prez. Aleksandro Stulginskio moksleivių kuopa šiais metais entuziastingai veikia. Birželio mėnesį buvo išrinkta kuopos valdyba. Globėjom sutiko būti Dana Lukavičiūtė ir praėjusių metų moksleivių pirmininkė Onutė Žukauskaitė. Valdybą sudaro: Ona Stanevičiūtė — pirmininkė, Lilija Liaukutė — vicepirmininkė, iždininkas Arūnas Raguckas, sekretorius Algis Dziemionas, fotografas Tomas Žukauskas ir narė Eglė Kvedaraitė. Šįmet yra 5 kandidatai.

Pradėjom metų veiklą atsisveikindami su praėjusių metų sekretoriumi R. Milteniu ir jo draugu Petru Babeku, kurie išvyko į Vasario 16-tosios gimnaziją.

Rugsėjo mėnesį visi kuopos nariai — jaunučiai ir sendraugiai — smagiai pabendravo suruoštoje gegužinėje vienoje užmiesčio sodyboje.

Šiais metais moksleiviai įjungia trijų temų darbus: susipažinti daugiau su vertybėmis, kitiems padėti ir padraugauti. Atliktini šie darbai: dalis kuopos narių sutiko dalyvauti Amnesty International mėnesiniuose susirinkimuose ir pranešti apie jų darbus, šventėse, pvz. sukaktuvėse Toronte; dalyvauti eisenoje su vėliavomis; švenčių proga, rinkti maisto dėžutes ir naujus žaislus nepasiturinčioms šeimoms, ir prieš Kalėdas aplankyti senelius ir ligonius.

Hamiltono Prez. Aleksandro Stulginskio kuopa sekmadienį, lapkričio 8 d., suruošė rudeninį bazarą. Suruošta maža ir didelė loterija atnešė pasigerėtino pelno.

Parapiečiai galėjo pasivaišinti vadovų ir ateitininkų motinų pagamintais skanėstais. Kuopa yra dėkinga ateitininkų motinoms, aukotojams ir parapiečiams už paramą.

Ona Stanevičiūtė

„Šitam gražiame būry — Viktorėlis vidury" — Julytė Narbutytė, Lidija Jurcytė, Vaiva Vygantaitė, Rasa Putriūtė ir Viktoras Sabaliauskas.
Nuotr. Rūtos Musonytės

Susidomėję programą seka — Dalia Polikaitytė, Audrius Polikaitis ir Rasa Tijūnėlytė.
Nuotr. Rūtos Musonytės

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS—161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL

Subscription Rates: $60.00. Foreign countries $60.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$60.00	$35.00	$20.00
Kanadoje (U.S.A.) dol.	$60.00	$35.00	$20.00
Užsienyje	$60.00	$35.00	$20.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	$35.00	$20.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. JAMES V. HUDSON
DR. LORETA V. STONCIUS
DANTŲ GYDYTOJAI
2750 W. 71st St.
434-0201
Valandos pagal susitarimą
Pensininkams nuolaida

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
TRADE CENTER BUILDING
9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills
(Ant 95th St. 1 blokas į rytus nuo Roberts Rd.)
Tel. 598-8101 Val. pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIUS MIKAITIS
Šeimos daktaras ir chirurgas
Family Medical Clinic
217 E. 127 St. — Lemont, IL 60439
Priklauso: Palos Community Hospital ir Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. 257-2266

Dr. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Priima trečiadieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais
Susitarimui skambint 436-6666

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. 925-6266

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6748 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-8; šeštadieniais pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami ofise)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-8840 (veikia 24 val.)
Pirm., antr. ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
ŠPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
2655 W. 69 St.
Tel. 776-9691
pirm. 12-2 v. p.p.; treč. 12 - 2 v. p.p.
penkt.: 1 - 3 v. p.p.
3000 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2002
Valandos pagal susitarimą:
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus.

Tel. RE-Manor 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 4-6 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki4 val. popiet

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
PROSTHODONTICS — karūnėlės, tilteliai, plokštelės ir bendroji praktika.
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1166;
Rezid. 385-6811

Dr. Tumasonio ofisą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12, Penkt. 2-7

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Ofs. tel. 471-3300; rez. 442-8287
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALBIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio ofisą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2630 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-6100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
312) 361-6220 :312) 361-6222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

NANCY STREITMATTER, M.D.
KARDIOLOGĖ
2454 W. 71 Street
Tel. 434-6777
Valandos pagal susitarimą

Edmundas Vižinas, M.D., S.C
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

JOHN P. WAITKUS, M.D., FACS
SPECIALISTAS CHIRURGAS
Priklauso Holy Cross ligoninei
2700 W. 43 St., Tel. 927—3231
Kalbame lietuviškai
Val. pagal susitarimą pirm., antr. Ketv. ir penkt. nuo 3-7 v.v.

Spaudos mėnuo –

PAGALBA LIETUVIŠKAM ŽODŽIUI

Jau kelinti metai, kai Lietuvių Bendruomenė skelbia spaudos mėnesį, pasirinkdama gruodį. Paskutiniu metu spaudos mėnesį skelbia Kultūros taryba, kuri visas pastangas deda lietuviškai kultūrai ir tautinei kūrybai išeivijoje išlaikyti, kelti ir premijuoti. Ir spauda Kultūros tarybai labiausiai rūpi, nes ji pagelbsti kelti kultūrą ir kūrybą. Ji išeivijoje kelia ir spaudą, ją stiprina, jai suranda skaitytojų. Juk niekur nerandama savo kultūros aprašymų tiek daug, kaip savoje spaudoje. Net jeigu svetima kalba išleidžiama kokia vertinga knyga, pastatomas vertingas veikalas, tai svetima spauda pastebi tik patį įvykį, jį mažai vertindama, jį mažiau rekomenduodama saviesiems. Jei kartais ir pasitaiko kitaip, tai yra tik išimtys, kurias galima nepavargstant suskaičiuoti.

Daug kartų kalbėjome ir kalbame apie lietuviško spausdinto žodžio praeities sunkų kelią, kuriuo jam teko eiti. Jis nebuvo vertinamas svetimųjų, o kartais ir savųjų, nes svetimas žodis buvo užgožęs mintis tų mūsų praeities didžiūnų, kurie turėjo atstovauti lietuvių tautai ir padėti jai kalbėti, skaityti ir rašyti lietuvišku žodžiu.

Kai mes žiūrime į savo spausdinto žodžio istoriją, tai patys net nustembame, kad taip iš tikrųjų buvo. Lietuviškas žodis net tarp pačių lietuvių buvo tik posūnis, kuriuo nebuvo verta rūpintis tautos vadams, nors jie šiuo metu yra gerbiami už kitus darbus. Taip pat sunkų kelią mūsų spauda turėjo praeiti, kai svetimieji buvo užėmę tėvynę ir kai norėjo ją padaryti rusišku kraštu.

Šiandien spauda kenčia kitą priespaudą. Tėvynėje yra lietuviškas žodis spausdinamas, bet jis išreiškia tik svetimas idėjas ir pataikauja svetimam krašto valdovui. Išeivijoje spauda vargsta, nes vyresnio amžiaus žmonės išsiskiria iš gyvųjų tarpo ir iš savo spaudos, o jaunesnieji pergreitai pasiduoda svetimoms įtakoms.

* * *

Pati lietuviškoji spauda, pačios lietuvių organizacijos dažnai padejuoja, kad jų amžius yra skaičiuojamas pagal išeivijos pajėgumą. Tas žodis yra tuščias, nes jo negirdi daugelis nuo lietuviško gyvenimo atitrūkusių. Spaudos mėnuo turėtų būti ne tik paskelbtas, kaip mėnuo, kaip skelbiami vaiko ar kokio žymaus mirusiojo metai, bet turi būti ir talkininkaujama pasiekti tuos, kurių nepasiekia lietuviškas žodis. Jų nepasiekia nei gyvas, nei spausdintas žodis, o turi pasiekti žmonės – talkininkai, kurie yra susirūpinę nutautimu, savo spaudos skurdumu, knygų sandėlių lūžtančiomis lentynomis ir leidėjų dejonėmis. Tie atsitolinusieji lietuviai ir viduriniosios kartos lietuvių vaikai turi išgirsti organizacijų ir spaudos talkininkų žodį, kad jie būtų gyvi su savo broliais ir sesėmis.

Lietuviškoje spaudoje dirba redaktoriai, kurie dar gali savu žodžiu pasakyti apie pagrindinius reikalus, kylančius lietuvių tarpe išeivijoje, pasakyti apie jų brolius ir seses pavergtoje Lietuvoje, duoti informacijų apie įvykius pasaulyje. Visa tai liečia kiekvieną visuomenininką, politiką, kultūrininką ir meno kūrėją. Kur bebūtų ar begyventų vienas lietuvis, ten turi būti ir dalis Lietuvos, nors ji pavergta ir niokojama. Kiekvienas lietuvis ar lietuviai, kad ir mišrioj šeimoj, turi atstovauti savo tautai. Apie ją tegali sužinoti tik iš savos spaudos. Ir šis spaudos mėnuo turi būti mėnuo susisiekimo su tais, kurie gyvena toli ir tarp svetimų žmonių.

Organizacijos ir jų vadai visuomet turi atsiminti, kad jie geriausiai gali talkinti. Redaktoriai negali pasitraukti nuo savo darbų, o lietuviškos spaudos administracijos dažniausiai yra per silpnos tokiems darbams. Buvo geresni laikai, kai administracija galėjo siuntinėti savus atstovus, bet dabar jau atėjo laikas, kad ji tegali laukti pagalbos iš kitų, ypač iš tautinių organizacijų, turinčių didesnius skaičius žmonių.

* * *

Spaudos mėnesį skelbiant, reikia priminti, jog daugelis buvusių gerų laikraščių bendradarbių jau iškeliavo amžinybėn ar taip susilpnėjo, kad jau negali spaudoje darbuotis. Spauda turi ieškoti jaunesnių bendradarbių, nors jie ir nemoka taip gerai savos kalbos, kaip mokėjo jų tėvai ar vyresni artimieji. Tačiau ir šie turi atsiminti, kad jie negali tų pačių laikraščių menkinti, rašydami keliems laikraščiams tą patį. Šiais laikais dargi pasinaudoja kopijavimo mašinomis, kad būtų lengviau. Tai jaučia laikraščiai, kurių skaičius jau sumažėjo, bet jie dar nori skelbti savo artimiesiems informaciją apie lietuvių ir nelietuvių veiklą, kuri reikalinga žinoti visiems svetimuose kraštuose gyvenantiems.

Taip pat platinimo mėnesį būtina priminti, kad senieji bendradarbiai ne bet ką pakalbėję ar „ant greitųjų" sumetę gali siųsti laikraščiui. Redaktoriai jau nėra tokie pajėgūs, ypač kad jie dirba už kelis, ir negali taisyti, sudėti ženklus, perrašinėti nenorinčių pasistengti žmoniškai pasiųsti savo raštus. Reikia pasidžiaugti jaunaisiais, kurie gal sintaksiškai su klaidomis rašo, bet jų nereikia perrašinėti, ženklus sudėti ir už juos parašyti. Reikia jiems tik pagelbėti, kad jie kitą kartą tų pačių klaidų nedarytų arba mažiau darytų.

Gruodis turi būti spaudos mėnuo redaktoriams, bendradarbiams, leidėjams ir skaitytojams. Bet jis turi būti ypatingas spaudos mėnuo tiems, kurie nieko neskaito, kurie yra nuo lietuviško gyvenimo atitrūkę, kurie užmiršo savo teises, pareigas ir priklausomumą savo tautiniam kamienui. Neužtenka, kad LB Kultūros taryba atsišaukimu paskelbė spaudos mėnesį, bet reikia, kad prie to paskelbimo prisidėtų visi, neišskiriant nė pačių skelbėjų, juo labiau vyresniųjų veikėjų ir jaunesniųjų, jaučiančių savo tautinį identitetą. Nuo bendro darbo ir bendrų pastangų priklausys spaudos mėnesio sėkmė ir išdavos.

Pr. Gr.

Mokslas, leidžiantis žmones dėl jų įsitikinimo persekioti, yra priešingas Taikos Karaliaus Jėzaus mokslui.

Roger Williams

Galų gale žmonės myli geriau tą, dėl kurio jie turėjo aukotis, negu tą, iš kurio jie gavo malonumą.

Viscount Samuel

GORBAČIOVO KNYGĄ PASITINKANT

RŪTA KLEVA VIDŽIŪNIENĖ

Kai mūsų gyvenamojo laiko pasaulio pirmūnai ir politikoje ir komercijoje yra pasidalinę į dvi stovyklas, kaupdami apie save sekėjų minias, indoktrinuodami ir formuodami jų galvosenas, – tai ir reakcijos į Amerikos ir Sovietų pastangas „taikai ir suartėjimui" abiejose stovyklose neišvengiamai iššaukia skirtingus komentarus. Išaiškinti masėms Amerikos konstitucijos posakių pamušalines mintis yra Vyriausias teismas su, kaip neseniai įsitikinome Borko atveju, sunkiai pakeičiamais teisėjais, o Sovietuose viską jų tautų mišrainei išaiškina neklystantis valstybių sąjungos vadas, aišku, irgi galvodamas apie savo sosto praradimo galimybę.

Čia papasakosiu kelias mintis, pasirodžiusias kritiškesnėje „Monitor" spaudoje apie Gorbačiovo knygą „Perestroika: Nauja galvosena savajam kraštui ir pasauliui".

Vakaruose neabejojama, kad knyga parašyta čia populiariai vadinamo „vaiduoklio autoriaus" (ghost writer), sugebančio literatūriškiau perduoti Gorbačiovo mintis ir negaišinant jo brangaus laiko. Juk amerikiečius dabar domina viskas, ką spauda apie šį gudrų vadą pasako, o jo populiarumas čia lyginamas su šio krašto prezidento noru „įeiti į istoriją". Rizikingas noras...

Knyga, aišku, liečia marksizmą ir jo siekį pakeisti visuomenę, iškeliant produkcines mases ir proletariatui atstovaujančius vadus. Tas marksizmas čia pristatomas, kaip reikalingas reformų, išplaukiančių iš gyvenimo realybės ir nebeįmanomos nuslėpti krašto stagnacijos. Aišku, ir čia idėjos ateina iš viršaus, o ne iš tautos mąstytojų tarpo. Knygos tonas amerikiečiams bus nuobodesnis net už filmą „Amerika", kuris beveik be išimties eiliniam žiūrovui atrodo nuobodžiu ir nerealiu svaičiojimu. Gorbačiovo knygą, kaip ir visus sovietų valdžios potvarkius, kritikai atranda žiauriai nuobodžią, be jokios kibirkšties, tačiau labai charakteringą rusams jau nuo Petro Didžiojo laikų, kuris irgi ragino keisti užsisenėjusį galvojimo būdą.

Pirmoje dalyje liečiama vidaus politika ir industrijos persitvarkymo būtinybė, nes pasaulis nuėjęs labai sparčiai pirmyn, palikdamas rusų gyvenimo standartą toli užpakalyje. Apie Stalino laikus daug nekalbama, svorį ir garbę grąžinant Leninui, kaip žmogiškam, išmintingam ir galvojančiam vadui su naujomis idėjomis. Šiame skyriuje galima pajusti Gorbačiovo pastangas save pateisinti prieš dar neįtikėjusius partiečius ir prisistatyti tautoms kaip revoliucijos atgaivintoją gerąja, leniniška prasme, kuris kraštui yra ypač reikalingas po brutalaus Stalino periodo ir Brežnevo sustingusio neveiklumo. Kaip žinome, prieš visas šias reformas piestu stojo senieji įsitvirtinę biurokratai.

Šiose savo pastangose Gorbačiovas aiškiai stengiasi remtis aktyviais patriotais, o ypač jaunimu, kurį įsivaizduoja didžiuojantis savo tauta ir komunizmo įdiegta ideologija, išvedusią vargšę Rusiją iki „pasaulinės galybės" lygio, taip dosniai spaudos priduodamo, nežiūrint priemonių, kuriomis jis buvo pasiektas, bet kurį reikia palaikyti ir plėsti.

Antroje dalyje pereinama į užsienio politikos laukus, – ir čia tonas aiškiai keičiasi. Pasitikėjimas savim ir konfrontacija Vakarams ryškėja su kiekvienu sakiniu. Juk tai vakariečių „multinationalų" noras vis didesnio pelno ir išteklių, sako jis, iškėlė Jungtines Amerikos Valstybes iki aukšto gyvenimo lygio namie, bet stengiantis palaikyti ir patenkinti vis didėjantį apetitą jiems esą reikalingos ginklų pramonės lenktynės, savo interesams pajungiant didžiąją pramonę, ypač ginklų gamybos dalį. (Apie progresą medicinoje ir kitose srityse tylima). Šiam užmojui, aišku, Amerikai reikalingi „Trečiojo pasaulio" konfliktai, kad ginklai vis būtų reikalingi ir tobulinami. Sovietai, jo žodžiais, nuo tokių išsišokimų yra visiškai laisvi... jie neša tik ideologiją... Sovietai į trečiojo pasaulio tautas prakalba diplomatų, ne ginklų kalba! Vargingoms tautoms, esą jau seniai atsibodo žmonių gobšumo skatinimas, Amerikos ekonominė įtaka, daranti spaudimus į jų politines sistemas ir siekianti tų kraštų prekybinių rinkų.

Knygos recenzentas Bushkoff, atrodo, gerai junta sovietinės galvosenos pulsą. Jo nuomone, ši knyga labai charakteringa jų politikai, kurioje sutelpa, esant reikalui ką nors paryškinti, ir įžūlūs, užgaulioj antys kaltinimai, ir aukšto tono moralizavimas, tuo pačiu laiku statant priešininkui spąstus čia pat jo užnugaryje.

Tokiu būdu su šia knyga šaunama į du taikinius: nežinančius kuo tikėti žmones namie ir į „viską žinančią" spaudą užsienyje.

Nuomonių pasikeitimas Katalikų federacijos kongreso metu. Iš kairės: Petras Ąžuolas, New Yorko-New Jersey Katalikų federacijos apskrities pirmininkas, vysk. Antanas Deksnys ir Algis Regis, Pasauliečių teisėms ginti komiteto pirmininkas.

Nuotr. **Vidos Kuprytės**

Rimties valandėlei

DIEVUI REIKIA NESUTEPTŲ NUODĖME

Kristus, kaip geras pedagogas, sužadina savo klausytojų vaizduotę vestuvių puotos eiga, kuri rodos turėjo baigtis labai gražiai, bet štai staiga išvada apie pašauktuosius ir išrinktuosius. Taip būna kartais sapnuose: gražus sapnas staiga baigiasi kokiu nors nemaloniu dalyku. Kristaus palyginimas apie karaliaus surengtą puotą, nors ir sudėtingas, patraukė klausytojų dėmesį, kurie laukė kuo tas visas įvykis baigsis. Ir štai nelaukta išvada: daug pašauktųjų, bet maža išrinktųjų. Šis finalas galėjo išlikti klausytojų mintyse ir širdyje kaip tik dėl to, kad jis buvo sujungtas su ankstesniu puotos vyksmo atpasakojimu.

Pastebėkime, kaip karalius pakviestuosius viliote vilioja: „Štai aš surengiau pokylį, mano jaučiai ir penimi veršiai papjauti, ir viskas surengta. Tačiau kviečiamieji to nepaisė". Ir šiandien vyksta panašiai, kada Dievas siūlo dalyvauti dangiškoje puotoje, kurioje kviečiamieji bus vaišinami ne jaučių ir veršių kepsniais, bet paties Kristaus kūnu ir krauju, kad taip būtų ne tik dvasiškai pasotinti, bet ir sudievinti. Nesuprantama, kad tai yra Dievo meilės apraiška žmogui.

Dėlto daugeliui, kas nesupranta meilės, lieka nesuprantamas ir toks pakvietimas. Jis atrodo tiesiog bauginąs. Daugelį toks pakvietimas gąsdina. Šiandien žmonės pamišę dietoj, nes nori ilgiau išlikti gražūs, sveiki. Tačiau susilaikyti nuo dangiškosios dietos yra savęs žudymas, savo dvasinės sveikatos nebranginimas. Dievo kvietimas į jo meilės puotą lieka negirdimas, nepastebimas, nes esame atšalę, akli, kurti, paskendę tik savo asmeniškuose interesuose, išoriniuose dalykuose, pojūčių tenkinimo svaigulyje.

Dievo kvietimas yra pavaizduotas Kristaus palyginime apie kvietimą į karaliaus puotą. Visi yra kviečiami, bet nedaugelis, tik išrinktieji to pakvietimo paklauso. Dangaus karalystė prasideda kaip tik mumyse, mūsų viduje, mūsų atsakyme į šaukimą joje dalyvauti. Dievo šaukimas jaučiamas daugelio, kurie kažko alksta, kažko ilgisi, kažko geresnio laukia. Tai yra badas, kuris numalšinamas tiktai karaliaus puotoje, kurią pavaizduoja palyginime. Tam badui numalšinti nereikia keliauti šimtus kilometrų, nereikia išorinių papuošalų, bet reikia tik geros valios, tik širdies, kuri suprastų, kas yra Dievo meilė ir kaip reikia į ją atsakyti.

Kristaus palyginimas mus moko dar vieno dalyko. Pats pakvietimas ir jo priėmimas dalyvauti išganymo vaišėse dar nėra išganymas. Prie vaišių stalo atsiranda vienas antras, kuris neturi tinkamo drabužio, ir todėl turi būti išprašomas laukan. Žodžiu, pats priklausymas Dievo Bažnyčiai dar nėra išganymas. Prie išganymo stalo sėdėti ir prie jo įvairiomis gėrybėmis vaišintis reikalingas ir atitinkamas drabužis, kuris yra Dievo malonė ir su ja bendradarbiavimas.

Dievas yra šventas, jis nepakenčia jokio sutepimo. Kas nori sėdėti su Dievu prie dangiškos laimės stalo turi būti apsivilkęs nekaltumo drabužiu, turi būti be jokios dėmės, turi būti tobulas, kaip ragina Kristus: „Būkite tobuli, kaip ir jūsų dangiškasis Tėvas yra tobulas" (Mat. 5, 48). Kitaip neišgelbės nei pašaukimas, nei krikščioniškas vardas. Laiku neįsigijęs dangiškų vestuvių drabužio bus išmestas iš laimingų Dievo vaikų tarpo į tamsybes.

J. V.

JUODOJI RANKA

NOVELĖ

ANDRIUS NORIMAS

4

– Įdomu, ką Nevėžiečio žurnalas bus parašęs apie mano laimėjimą... O štai, ir „Vaga"...

Varto pirmiau „Horizontus". Keli bendromis visuomeninėmis temomis straipsniai arba biografiniai įžymių žmonių aprašymai su nuotraukomis užima kone visą žurnalą. Gale trumpa žinių kronika, neilga – daugiausia pranešimai kas, kada ir kur mieste įvyksta. Štai, ir Zigmą liečiantis pranešimas:

„Rugsėjo 9 dieną Tautos namuose 7 val. vakare įvyks dienraščio „Laikmetis" novelės konkurso premijos įteikimas".

– Tai ir viskas?!

Zigmas garsiai sušunka. Čia pat sukinėjasi Marytė.

– Ar tu manęs klausi?

– Ne, paskaičiau apie premijų įteikimą – žiūrėk!

Jis parodo žurnalo skyrelį su žinutėmis. Marytė permeta akimis ir tarytum aidas kartoja vyro žodžius:

– Tai viskas? O kur tavo pavardė? Bent pseudonimas! Kur novelės pavadinimas?

– „Laikmetis", skelbdamas laimėjimą, įdėjo mano nuotrauką, o vietos žurnalo redaktorius nerado reikalo net mano pavardę paminėti! Lygiai, kaip Perlėnas mūsų pavardžių nepaminėjo laikrašty po ano „Rašto klubo" susirinkimo!

Marytė suspaudžia lūpas.

– Juk tai aiškus tau atsikeršijimas! Už tai, kad tu Nevėžiečiui iškalbinėjai!

– Ir už tai, kad nepadaviau jį į Garbės Teismą, kurio, deja, mes neturime!

Su pagieža trenkia žurnalą į stalą ir ima „Vagą". Vis dar sunkia širdimi sklaido puslapius tik straipsnių pavadinimus paskaitydamas. Staiga užtinka ir garsiai paskaito:

– „Naujas laureatas". Aha! Kas čia rašo? Ogi Balys Ėdrikis! Įdomu, ką jis čia porina...

Ima skaityti. Kaip visada, daug rašantis ir mažai gero pasakantis publicistas vertina dienraštyje pasibaigusią Vailionio novelę „Skaistyklą", kurią Zigmas siuntė konkursui savo literatūriniu pseudonimu Vytautas Žaronis. Apie pačią novelę parašyta labai mažai, daugiausia gražbyliaujant apie patį konkursą, buvusius laimėtojus ir mecenatus, ypač pagarbinant jau kelias premijas laimėjusį Ėdrikio asmeninį bičiulį rašytoją Palevėną. Pagaliau pastraipa, kuri apibūdina novelę ir sykiu sujaukia Zigmo savijautą:

„...Labai banaliai ir gimnazistiškai naiviai autorius bando pavaizduoti dviejų jaunuolių santykius..."

Visa jėga Zigmas trenkia savaitraštį žemėn.

– Po velnių visą gaują!

Marytė jau buvo išėjusi iš kambario, o išgirdusi vyrą keiksnojant atbėga ir nustebusi žiūri.

– Ėdrikis išvien su Nevėžiečiu stengiasi man pakenkti!

Zigmas paduoda žmonai laikraštį.

– Paskaityk, ką rašo!

– Neturiu laiko skaityti, turiu susitvarkyti, o pietūs jau verda! Tu man tik pasakyk, kas parašyta.

Zigmas paskaito garsiai nelemtą sakinį, kuriuo jo premijuotą novelę nugramzdina kone į grafomanų kategoriją. Išklausiusi Marytė taip pat susijaudina.

– Tai juodoji ranka veikia! Ir kaip tik prieš pat premijos įteikimo iškilmes! Aš įtariu, kad tai tyčiomis padaryta!

Zigmas vaikštinėja po kambarį, taršo plaukus, tankiai alsuoja.

– Ką turiu daryti? Kaip žmonėms pasirodysiu šiandien? Kiti, šitą straipsnį paskaitę, visai neateis į premijų įteikimą!

Marytė pritaria:

– Taigi, iš kur žmonės žinos, kad tau įteiks premiją? Juk Nevėžietis trumpai parašė tik dvi eilutes, bet iš jų neaišku, kam bus įteikta premija! O čia Ėdrikis dar labiau pagadino... Dar gerai, kad „Laikmečio" kronikos skyriuje yra pranešimas apie tai. Juk daugumas mūsų mieste skaito „Laikmetį".

– O gal man visiškai nesirodyti premijų įteikime?

– Ne, Zigmai! Juk pažadėjai redaktoriui Skardėnui dalyvauti! Iš redakcijos atvyks mecenatas su premija. Gal net ir pats Skardėnas atvažiuos?

Visiškai be nuotaikos Vailioniai atvyksta į Tautos namus. Pamažu į salę renkasi žiūrovai. Jų tarpe daug Vailionio draugų ir jį gerbiančių žmonių. Beveik visi prieina pasisveikinti, tarti džiaugsmo žodį. Nuo to jam žymiai palengvėja krūtinėje, nors kartėlis dar tebeslypi. Per pusvalandį salė jau prigūža kupina publikos. Aišku, nematyti nė vieno „Rašto klubo" nario...

„Tai jau aiškus prieš mane boikotas!" – karčiai šypteli sieloje Zigmas. Tačiau jo veidas nerodo jokio susigraužimo ar nusiminimo.

Kalbos, sveikinimai, programa su aktoriaus paskaityta ištrauka iš premijuotos novelės vyksta numatyta tvarka. Pagaliau Zigmas pakviečiamas priimti premijos voką su čekiu ir tarti žodį.

Plojimams nutilus Vailionis prie pulto išsiima iš anksto prieš pat šventę surašytą raštelį ir be nuotaikos jį perskaito:

(Bus daugiau)

HORIZONTAI

RAŠYTOJAS SUGRĮŽO Į TĖVYNĘ

Okup. Lietuvoje leidžiamas literatūros žurnalas „Pergalė" rugpjūčio nr. 8 paskelbė Washingtono apylinkėse gyvenančio rašytojo Antano Vaičiulaičio tris noveles: Vieversė, Tarp šieno pradalgių ir Vyskupo tėvas. Novelės užima septyniolika žurnalo puslapių.

Tenykštis literatūros kritikas Albertas Zalatorius žinomą išeivijos rašytoją-klasiką A. Vaičiulaitį pristato skaitytojams šiais žodžiais: „Antano Vaičiulaičio kūryba ‚Pergalėje' spausdinama pirmą kartą. Bet tai ne literatūrinis debiutas, o gražus literatūrinis grįžimas į savo kraštą. Debiutavo Vaičiulaitis seniai — jau prieš 60 metų. 1926 m. ‚Ateityje' pasirodė pirmoji jo novelė... Visus tuos šešis dešimtmečius jis nė dienos negyveno be kūrybinių interesų. Tiktai likimas taip susiklostė, kad mes lyg ir iš naujo turime atrasti šį įžymų prozininką, subtilų psichologą ir neeilinį eruditą..."

Taip gražiai ir taikliai literatūros kritikas pasitinka į tėvynę sugrįžusią mūsų literatūros klasiko kūrybą. Ir mes vertai džiaugiamės, kad po tiek laiko ji pagaliau galėjo sugrįžti. Tačiau per ilgai tai užtruko, žinant, kad pats rašytojas nebuvo koks nors „hitlerininkų pakalikas", nes į užsienį studijuoti išvyko iš nepriklausomos Lietuvos dar gerokai prieš II pasaulinį karą.

Pastabesnį skaitytoją džiugina ir tas faktas, kad tarybiniame žurnale skelbiamose išeivijos rašytojo novelėse Dievas rašomas didžiąja raide. Kiek prisimenu, prieš keliolika metų okup. Lietuvoje perspausdinant Marijaus Katiliškio išeivijos išleistą knygą „Miškais ateina ruduo" autoriaus prašymas Dievą rašyti didžiąja raide kažin ar buvo patenkintas?

Skelbiant A. Vaičiulaičio biografinius metmenis, „Pergalė" nieko neužsimena, kad rašytojas ilgą laiką dirbo Amerikos Balso lietuvių tarnyboje ir paskutiniuosius kelerius metus buvo lietuvių skyriaus viršininkas. Bet tai ne taip svarbu.

Daug liūdniau pasidaro, kaip tame pačiame „Pergalės" nr. pristačius tvirtą kataliką-ateitininką A. Vaičiulaitį ir jo tris noveles, už kelių puslapių labai jau šiltai ir pagarbiai paminimas ekskunigis ir žinomas ateistas Jonas Ragauskas.

Sigizmundas Šimkus apie jį taip rašo: „... Rašytojo Jono Ragausko asmenybė ir kūryba jau kelis dešimtmečius traukia visuomenės dėmesį. Žmonės, kurie ieško tiesos, jo kūryboje randa atramą, o religiniams ekstremistams jo raštai kėlė ir kelia neapykantos siautulį..."

Šitoks teigimas būtų lyg ir piktas antausis į tėvynę savo raštais sugrįžusio A. Vaičiulaičio ideologijai. Nors Lietuvos pogrindžio spauda skelbia, kad Ragauskas prieš mirtį vėl pasiilgo Dievo ir šaukėsi kunigo. Tačiau S. Šimkus „Pergalėje" apie priešmirtinį laikotarpį ką kita skelbia. Jis rašo: „Ragauskas vyriškai grūmėsi su liga, grįžęs iš ligoninės namo, daug rašė. ‚Tiesoje' skelbė naujus straipsnius. Savo šešiasdešimtmetį sutiko būdamas komunistu..."

Kol okupantas viešpataus Lietuvoje, tiesą apie J. Ragauską sunku bus sužinoti.

SANTVARO LAIŠKAI „PERGALĖJE"

„Pergalės" žurnale nr. 9 paskelbti septyni Bostone gyvenančio 85 m. amžiaus poeto Stasio Santvaro laiškai, rašyti tenykštei literatūros kritikei Gražinai Ramoškaitei. Bendras straipsnio pavadinimas „Ten, kur klajoja mano vaikystė".

Žurnalo redakcija autorių ir jo straipsnio atsiradimą taip apibūdina: „...1984 m. Lietuvoje išėjo S. Santvaro poezijos knyga ‚Lyrika'. Literatūros kritikė Gražina Ramoškaitė ‚Pergalės' žurnale parašė apie ją recenziją. 1985 metų gegužės vidury ji gavo malonų poeto laišką. Taip pradėjo jie susirašinėti, liesdami įvairias kultūros ir poezijos problemas. Per dvejus susirašinėjimo metus susiklostė čia spausdinamas pokalbis..."

Stasys Santvaras savo laiškuose, rašytuose dailia lietuvių kalba, skelbia nemažai įdomių prisiminimų iš nepriklausomos Lietuvos gyvenimo, neužmiršdamas išeivijoje gyvenančių vyresnio amžiaus savo kolegų rašytojų — Bernardo Brazdžionio, Antano Gustaičio, Antano Vaičiulaičio, Vytauto Alanto.

Tik ką nepriklausomam gyvenimui prisikėlusią Lietuvą, prisimindamas 1921 m., Stasys Santvaras taip aprašo: „... Tai buvo metas, kada visom įgimtom jėgom reikėjo kibti į darbą, reikėjo arti ir akėti, derlinga žeme paversti varpučiu apžėlusį, amžius arklo neliestą kieto molio dirvoną. Na ir stojom į talkos barą, kiek tik kurio jėgos pajėgė įveikti..."

Išvada: dviejų išeivijos žinomų vyresniosios kartos rašytojų neparsidavėliškas sugrįžimas į tėvynę yra sveikintinas. O iš gyvosios tėvynės derliaus resursų reikalui ištikus pagalbos turėtų susilaukti kad ir Chicagos Lietuvių opera. Juk savasis solistas, dar ir iš užjūrio atvykęs, daug mielesnis už svetimtautį.

AR KALBOS DUOS VAISIŲ?

Šią skiltį rašau gruodžio 4 d. rytą, trims dienoms likus iki M. Gorbačiovo pirmojo vizito Washingtone. Kai skiltis bus atspausdinta, Gorbačiovas jau bus išvykęs namo. Gal tada bus jau žinoma, ar ką laimėjo prezidentas Reaganas iš Sovietų Sąjungos vadovo.

Tačiau, lapkričio 30 d. kalbėdamas Jacksonvillės mieste, Floridos valstijoje, prezidentas Reaganas išreiškė susirūpinimą dėl nemažo skaičiaus politinių kalinių, kurie sovietų tebėra įkalinti, laikomi tremtyje arba psichiatrinėse ligoninėse.

Prezidentas sakė: „Kai kurie, tarp jų Ludmila Andrušenko ir kunigas Alfonsas Svarinskas, lūkuriuoja kalėjime — jų vienintelis nusikaltimas, kad norėjo praktikuoti tikėjimą ir garbinti Dievą, kaip jį supranta. Ponas Gorbačiovas ir aš apie tai pakalbėsime..." (versta iš įrašo magnetofono juostoje — H".

Įdomu, kad kiek anksčiau amerikiečių negrų teisių gynėjo M. L. Kingo našlė Coreta King savo ir Martino Luterio Kingo fondo vardu pasiuntė laišką Sovietų Sąjungos ambasadoriui Washingtone Dubininui, prašydama, kad sovietų vyriausybė išlaisvintų kun. Alfonsą Svarinską ir leistų jam vėl normaliai atlikti savo pareigas.

Kai kun. A. Svarinsko vardas minimas paties prezidento ir vienos iš negrų teisių gynėjų vadovės, tikėkime, kad sovietai bus priversti jį paleisti. Laukiame, kada toji diena nušvis kun. Svarinskui, kun. Tamkevičiui, Petkui, Gajauskui ir kitiems kalinamiems lietuviams.

Prano Lemberto mirties 20 metų sukakties minėjime Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje. I-je eil. iš k.: V. Kazlauskas, K. ir A. Grigaičiai, Br. Budriūnas, Vitalis Lembertas, Elena Tumienė, D. Mitkienė, M. Lembertienė, prel. J. Kučingis, G. Gudauskienė. Nuotr. Vl. Gylio

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

GRAŽUS LITERATŪROS VAKARAS SU HENRIKU NAGIU

Jau 22-ruosius metus Fronto Bičiuliai surengia gražius literatūros vakarus. Šiemet toksai pravestas gruodžio 5 d. Iš Kanados pakviestas poetas Henrikas Nagys meniškai skaitė savo vertingą poeziją. Pabaigoje publikai (buvo pilna salė) taip patiko, kad atsistoję plojo.

Šeimyninę nuotaiką gadino rūkoriai, kaip tik tie, iš kurių lauktina pavyzdžių. Dabar Los Angeles mieste įstatyminiai draudžiama rūkyti restoranuose ir daugelyje kitų vietovių, nusikaltusieji gali būti smarkiai policijos baudžiami. Argi reikės šauktis į lietuvių parapijos salę amerikiečių policininkus, kad suvaldytų rūkorius, vyrus ir net moteris? Ant sienų iškabinti dideli plakatai, draudžiantieji rūkyti. Bet išdidieji asmenys net to nepaiso.

Be Henriko Nagio, buvo kitų gražių meninių pasirodymų.

Koresp.

LB LOS ANGELES APYLINKĖS VEIKLA

Lapkričio 15 Šv. Kazimiero parap. salėje LB Los Angeles apylinkės metiniame susirinkime apyl. pirm. E. Kulikauskas apžvelgė praėjusių metų veiklą, paminėdamas svarbesnius įvykius. Koncertui buvo pakviestos Toronto „Volungės". Ruošiamos įvairiom kultūrinėm temom vakaronės. (Vienoje paskutiniųjų buvo išklausyti pranešimai lietuvių kalbos kursuose Vilniuje dalyvavusių studentų). Didžiausias įvykis buvo Lietuvių dienos ir kartu mugė; mėginta patraukti ir amerikiečius, iškabinant viešose vietose reklamas. Apsilankė arti tūkstančio asmenų iš kurių beveik 200 amerikiečių. Ir ateinančiais metais ta kryptimi numatoma veikti. Lietuvių dienų ruošoje dalyvavo LB Vakarų apygarda, Los Angeles ir Santa Monica apylinkės ir Lietuvių Jaunimo sąjunga. Į šventės darbus buvo įsijungę arti 100 asmenų, pirmininkaujant R. Dabšiui. Sutelkti lėšų šiam įvykiui R. ir R. Mulokų rezidencijoj buvo suorganizuotas rėmėjų pobūvis, davęs arti 2,000 dol. Daugelis savo darbu prie Lietuvių dienų yra daug prisidėję, iš kurių paminėtini V. Polikaitytė-Vilkienė, D. Varnienė, S. Korienė (paruošiant maistą), V. Žalpys, kuriam padėkota šiame susirinkime įteikiant tautiniais motyvais išaustą kaklaraištį. L. Pupienė vadovavo greitajai pagalbai, kuri, esant labai karštam orui, buvo labai reikalinga. Kitiems darbams buvo įsijungę daugelis talkininkų, kurių čia neįmanoma išvardinti.

Iždininkė I. Šekienė pranešė apie iždo padėtį, pajamas ir išlaidas.

Preliminarinę finansinę apyskaitą apie Lietuvių dienų atliktus darbus pateikė I. Šekienė.

L. Pupienė informavo apie socialinius reikalus, liečiančius vyresniojo amžiaus lietuvius. Jei susidarys nors 25 asmenys, bus gaunami nemokami pietūs europietiško skonio, panašiai, kaip gauna rusai ar žydai. Ieškomas vyr. amžiaus asmuo, kuris po apmokymo galėtų padėti sulaukusiems seno amžiaus asmenims užpildant jiems reikalingas formas, tarpininkaujant ir teikiant informaciją. Po apmokymo jis gautų minimalų atlyginimą.

J. Matulaitis kalbėjo apie informaciją, kuriai reikalingi ne tik pinigai, bet ir daug darbo rankų. Stengiamasi, kad mokyklose būtų kalbama ne tik apie žydų holokostą, bet ir ukrainiečių ir pabaltiečių. Norima išvystyti akciją dėl atšaukimo Molotovo-Ribbentropo pakto. Bus premijuojami aktualūs pabaltiečiams straipsniai, spausdinti amerikiečių spaudoje.

Pirmininkas E. Kulikauskas kondensuotai paminėjo ateinančių metų planą. Jis sakė, kad bus tęsiamos vakaronės. Planuoja parsikviesti, galbūt Clevelando oktetą. Organizuos paramą Vasario 16 gimnazijai, raginant, kad į ją būtų siunčiami mokytis vaikai. Numatyta surengti panaši Lietuvių diena, pritraukiant į ją ir amerikiečių publiką. Su sporto klubu „Banga" tariamai suruošti vakarą.

Kontrolės komisijos aktą perskaitė I. Medziukas.

Pasibaigus terminui, į valdybą buvo perrinkti ar naujai išrinkti: E. Kulikauskas, R. Baipšienė, D. Navickienė, R. Giedra, O Šepikaitė ir J. Rukšėnienė; kontrolės komisija perrinkta ta pati: R. Dabšys, I. Medziukas ir A. Raulinaitis. Į apygardos atstovų suvažiavimą išrinkti: V. Baipšys, I. Medziukas, R. Vidžiūnienė, Z. Viskanta ir V. Žalpys.

Dar buvo priminta, kad šiuo metu vyksta vajus telkti lėšas lituanistiniam švietimui. Pirmininkas kvietė paremti šį svarbų reikalą, ragino prenumeruoti „Pasaulio lietuvį", „Bridges", „Lituanus" ir kitus periodinius leidinius. Susirinkimui pirmininkavo E. Kulikauskas, sekretoriavo R. Baipšienė.

PENSININKŲ GEGUŽINĖJE

Los Angeles pensininkų klubas rugsėjo 20 d. suruošė tradicinę gegužinę po stogu Šv. Kazimiero parapijos salėje. Meninę programą pradėjo pirmininkas J. Kaributas, iškviesdamas poetę D. Mitkienę jos gimtadienio proga ir atsiliepdamas šiltais žodžiais apie jos kūrybą padainavo „Ilgesys" — vieną iš pirmųjų jos kūrinių. Poetė padeklamavo savo kūrybos eilėraštį „Gražus gyvenimas". Klausytojai į visai tai reagavo gausiais plojimais. Poetė buvo apdovanota gėlėmis.

O. Deveikienė ir J. Kaributas akordeonu pritariant V. Gyliui, atliko trumpą, antrajai jaunystei ir Lietuvai pritaikytą programą. Klausytojai jų dainavimu buvo sužavėti. Plojimas iškvietė dalininkus bisui. Visi buvo apdovanoti gėlėmis. Visi buvo pavaišinti šeimininkių Tuminienės, Paškauskienės, Kantienės, Virbelienės skaniai paruoštais valgiais ir narių iškeptais pyragais.

Dovanų laimėjimus, tvarkė Stadalninkienė ir Orlovienė. B. Stančikas dovanų paskirstymui dovanojo dail. Misiūno, o J. Andrašiūnas — savo sukurtą paveikslą; ir kiti nariai aukojo vertingas dovanas. Laimėjimus pravedė V. Šimoliūnas.

Rugsėjo 23-24 d. arti 40 pensininkų klubo narių išvažiavo dviem dienoms į Los Vegas. Kelionė, vadovaujama J. Kaributo, buvo labai įdomi.

Petronelė Valiulienė

INTERNATIONAL INDUSTRIES

Algis Grigas, pirmininkas

NAUJAS PATARNAVIMAS

NORINTIEMS APRŪPINTI ARTIMUOSIUS LIETUVOJE

Jūsų giminės bei artimieji gali sėdėti už naujos Volgos ar Žiguli vairo už penkių dienų! Arba: be palydovo, jiems patogiu laiku gali apsipirkti užsienio valiutos parduotuvėje Vilniuje, Kaune ar Klaipėdoje už jūsų nurodytą sumą — taip pat penkias dienas po jūsų įmokėjimo.

Šis patarnavimas siūlomas nuo lapkričio 1 d. iki balandžio 1 d.

Kreipkitės — atsakysime visus jūsų klausimus.

International Industries
10401 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
Telefonas: (312) 430-0074

G.T. INTERNATIONAL

Rūta Pauperienė, įstaigos vedėja

G. T. International dėkoja visiems klientams, kurie prisidėjo prie sėkmingo kelionių į Lietuvą sezono.

G. T. International pirmoji 1988 m. ekskursija prasideda balandžio 7 d. Dvylikai dienų išvykstama į egzotišką Pietų Ameriką. Pirmoji ateinančio sezono kelionė į Lietuvą (**15 dienų** Lietuvoje) išvyks gegužės 16 d.

G. T. International tvarko visus kelionių reikalus oro, vandens ir sausumos keliais. Turizmui ar biznio kelionei kreipkitės pas mus.

G. T. International padeda sudaryti iškvietimo dokumentus artimiesiems iš Lietuvos.

Nori pasaulio pamatyti? Kreipkis į G.T.

G. T. International, Inc.
10401 S. Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
Telefonas: (312) 430-7272

Tegul
KASOS VISA KREDITO KORTELĖ būna Jūsų viza
į Kalėdų Šventes ir Naujuosius Metus!

2615 West 71st Street, Chicago, IL 60629, 312-737-2110
1445 So. 50th Avenue, Cicero, IL 60650, 312-656-2201
9525 So. 79th Avenue, 4A, Hickory Hills, IL 60457 312-598-1333

G.T. INTERNATIONAL

G.T. INTERNATIONAL, INC.
RŪTA PAUPERIENĖ, ĮSTAIGOS VEDĖJA

1988 EKSKURSIJŲ TVARKARAŠTIS

Nr. 8800/SA	**Pietų Amerika:** 5 d. Rio, 1 Iguassu Falls, 4 Buenos Aires balandžio 7-18.
Nr. 8801	**Lietuva** 15 d., Maskva 2 d., gegužės 16-birželio 3.
Nr. 8802/F	**Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d. Amsterdamas 3 diena, birželio 13-29.
Nr. 8803/M	**Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., birželio 14-26.
Nr. 8804/FIM	**Pabaltijis:** Klaipėda 2 d., [IŠPARDUOTA] ius 5 d., Ryga [IŠPARDUOTA] d., Talinas 2 d., Helsinkis 2 d., ir 2 dienos [IŠPARDUOTA] pos 3-17.
Nr. 8805/SP	**Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., He[IŠPARDUOTA]is 3 d.. liepos 14-29.
Nr. 8806/F	**Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Amsterdamas 3 diena, liepos 18-rugpjūčio 3.
Nr. 8807/M	**Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., liepos 19-31.
Nr. 8808/F	**Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Amsterdamas 3 diena rugpjūčio 15-31.
Nr. 8809/M	**Lietuva** 9 d., Maskva 2 d., rugpjūčio 16-28.
Nr. 8810/F	**Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Vakarų Vokietijoje (Oktoberfest) 5 d., rugsėjo 19-spalio 7.
Nr. 8811/M	**Lietuva** 9 d., Maskva 2, rugsėjo 20-spalio 2.

G.T. INTERNATIONAL, INC.
10401 SOUTH ROBERTS ROAD
PALOS HILLS, ILLINOIS 60465
TEL.: (312) 430-7272

REDAGUOJA ST. SEMENIENĖ. 6507 TROY ST., CHICAGO, ILL. 60629. TELEF. (312) 925-5968

KALĖDOS – VAIKAI – DOVANOS

D. PETRUTYTĖ

Jau netrukus ir Kalėdos. Šia proga norėčiau pateikti keletą minčių, tikėdamosi, kad gal jos ras atgarsį vienoj-kitoj šeimoj. Tad, raskime nors valandėlę laiko ir pasvarstykime kiek dabartinėse, šio krašto adventinėse bei kalėdinėse nuotaikose, kurias mes taip uoliai sekame, atsispindi dvasingumas, nuoširdumas, lietuviškumas? Atrodo, kad tose pramogose, kuriomis linksminame savo vaikus, nerasime aukščiau paminėtų bruožų, išskyrus pigų lėkštumą ir banalumą.

Kalėdos arba Dieviškojo Kūdikėlio gimimo šventė, iš visų švenčių, labiausiai yra suprantama vaikučiams, tik pasistenkime jos reikšmę tinkamai ir oriai jiems perteikti.

Advento metas turėtų būti panaudotas nuoširdiems pokalbiams su vaikais apie jo reikšmę. Tai ideali proga sujungti religinį momentą su tautiniu — su lietuvių tautos laukimu laisvės ir nepriklausomybės. Tai tinkamiausias laikas „įžiebti" tautinę kibirkštėlę jautriose vaikučių širdelėse.

Kristaus gimimo šventė, kas metai, vis labiau praranda savo gilų prasmingumą. Advento ir Kalėdų subtilų didingumą bei dvasingumą nustelbia triukšmas, paviršutiniškumas, tuščiaviduris džiaugsmas. Dovanų pirkimo karštligė vis labiau „apsėda" ne tik mažuosius, bet ir suaugusiuosius. Tą karštligę, kas metai, vis sumaniau skleidžia prekybininkai ir džiaugiasi didindami milijonus.

Adventas, rimties ir susikaupimo metas, pradedamas triukšmingu „Santa Claus" atvykimu. Taip jis ir lieka per visą adventą svarbiausia figūra, apie kurią, tėvų skatinami, telkiasi vaikai, laukdami dovanų. Ne, jie nelaukia, bet prašo, kas dar blogiau. Juk tai pratinimas elgetauti. Tai vaikų savigarbos menkinimas.

Kadangi, laikams keičiantis, krikščionys nesusiprato pateikti ką nors patrauklaus ir dvasingo, kas derintųsi su adventine bei kalėdine dvasia, tai prekybininkai tą tuštumą panaudojo savo pasipelnymo tikslams. „Santa Claus" per visą Adventą lieka ne tik dominuojančiu asmeniu, bet jis pristatomas, kaip turįs dieviškas savybes. Jis visur matomas: televizoriuje, gatvėse, krautuvėse.

Vietoje prasmingų kalbų apie Kūdikėlį Jėzų ir Jo atneštą palaimą žmonijai ir lietuviai tėvai porina savo vaikams apie „Santa Claus", kaip geriausią vaikų bičiulį, dosnų dovanų dalytoją. Kokia neskoninga parodija, kai patys tėvai veda savo vaikus prie jo, kad pasėdėtų ant jo kelių ir paprašytų dovanų, kurias jie patys yra nupirkę.

Tik pagalvokime, koks tai neišmintingas ir neetiškas elgesys. Protingas suaugėlis sąmoningai klaidina besivystantį vaiko protą, kurio prigimtinis uždavinys yra, iki šešerių metų amžiaus, pažinti tikrovę. Pateikdami vaikui iškreiptą tikrovę, sėjame blogio sėklas jo bręstančioje sąmonėje, padarydami žalą psichologiškai, religiškai ir tautiškai.

Psichologiškai vaikas nukenčia, kai jo beatsiskleidžianti protinė galia yra užgožiama perdėm melagingomis fantazijomis, kurios nepranyksta, kaip pavasarį sniegas, saulei pašvietus. **Viskas**, sako psichologai, **ką vaikas įsigyja pirmame šešmetyje, tvirčiausiai išlieka per visą gyvenimą.** Tatai teįpareigoja mus visus rimčiau žiūrėti į mūsų veiksmus ir kalbas santykiaujant su mažais vaikais.

Religiniu požiūriu prasikalstame, nepaisydami aštuntojo Dievo įsakymo, kuris draudžia meluoti. Nežinia kuo remiantis, vaikų apgaudinėjimas ir jiems melavimas yra pateisinamas ir toleruojamas? Iš tikrųjų melas lieka melu ir jo nuosėdos pasilieka pasąmonėje. Vėliau iškilusios sąmonėn, kartais, pakreipia ne vieno individo veiksmus negeistina ar net nusikalstama linkme. Dr. Lee Salk, autorius knygų apie vaiko psichologiją, sako: **„Labai svarbu, kad tėvai ir visi suaugusieji sąžiningai elgtųsi su vaikais, visuomet sakydami jiems tiesą, nors kartais ir atrodytų, jog tai visai nereikšmingas mažmožis".**

Tautiškai skriaudžiame vaikus, nepanaudodami Advento ir šv. Kalėdų tautiškumo žarijėlei įžiebti mažųjų širdelėse. Gyvendami išeivijoje privalome visas progas panaudoti lietuviškai tapatybei įdiegti ir tatai turi būti daroma priešmokykliniame amžiuje, o ne kada nors vėliau. Beatodairiškai įsijungdami į šio krašto šventines nuotaikas, lyg stumte stumiame vaikus į amerikiečių glėbį. O vėliau, kaip sakoma, jiems „dezertyravus" pas amerikiečius ar kanadiečius, ir stebimės, ir kaltiname jaunuolius nulietuvėjimu. Kad mažiau būtų tų „pabėgimų", susirūpinkime savo pajėgumu auklėti. Ieškokime priežasčių ką negerai padarėme ir ko nepadarėme, auklėdami vaiką per pirmuosius šešerius metus.

1. Giliau susidomėkime mažojo vaiko dvasios plėtra. Gal žiūrime į vaiką kaip bedvasį kūnelį ir tesirūpiname tik jo kūniškų poreikių kuo geriausiu patenkinimu? Vaikas, gimdamas atsineša ir dvasinį pradą, kuris normaliam savo vystymuisi yra reikalingas dvasiško maisto. Nė vienas kūdikis negyvena vien pienu.

2. Patiekiant vaikui dvasinį maistą reikia prisilaikyti švelnumo, pagarbos ir tiesos. Pvz., pasakodami vaikui apie Kalėdų Senelį, apibūdinkime jį vaikui kaip personažą, o ne kaip tikrą asmenį gyvenantį Šiaurės ašigalyje.

3. Sakydami vaikui, kad „Santa" duoda dovanas, nusikalstame dvejopai, nes verčiame vaiką tikėti melu, tai viena ir antra, — tėvams priklausantis dėkingumas, nukreipiamas į būtybę, kuri neturi nieko bendra nei su vaiku nei su dovana.

4. Pašalinkime iš savo žodyno du labai nepedagogiškus posakius: „būk geras — gausi dovaną" arba „tu negeras — negausi dovanos". Mažo vaiko protas yra vystymosi stadijoj ir jo galvojimas yra konkretus. Jis dar neturi nei gėrio, nei blogio sąvokos ir dėl to jis negali sąmoningai atsiliepti nei į mūsų raginimą, nei į grasinimą, nors mes tai ir kartojame šimtus kartų. Be to, geram reikia būti ne todėl, kad už tai būtų atlyginama dovanomis.

Vaikučiai neša aukojimo dovanas per iškilmingas Mišias už Lietuvą Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje, Chicagoje. Nuotr. **J. Tamulaičio**

NIJOLĖ SADŪNAITĖ – PASIŽYMĖJUSI LIETUVĖ

Šįmet pirmą kartą Korp. Giedra paskyrė savo „Lietuvės, pasižymėjusios krikščioniškų idealų tarnyboje" žymenį. Žymuo bus skiriamas kas dvejus metus. Mintis šią premiją paskirti Nijolei Sadūnaitei kilo ne vien skaitant jos heroiškus pasireiškimus „L.K.B. Kronikoje" per eilę metų, jos užrašus iš jos kalėjimo Sibire išleistus anglų kalba „Radiance in the Gulag", ir paskutiniuoju metu jos vadovavimą Molotovo – Ribbentropo santarvės demonstracijose š.m. rugpjūčio 23 d. Vilniuje. Premiją jai paskirti giedrininkės nubalsavo per savo susirinkimą š.m. spalio 11 d. Balzeko kultūros muziejuje Chicagoje. Jo metu jos dar matė filmą „The Wings of Fame" apie 20 žymių lietuvių moterų 19-20 amžiuje, pasižymėjusių įvairiose kūrybos, mokslo ir visuomeniškumo srityse. Iš jų tarpo Nijolė Sadūnaitė iškilo kaip šių laikų lietuvė, rodanti pavyzdį baimę nugalėjusios, žmonijai per savo artimą – lietuvių tarnaujančios moters.

BIRUTĖS DRAUGIJOS VEIKLA

Lietuvos kariuomenės 69 m. atkūrimo sukakties minėjimui praėjus, prisimintina tos kariuomenės buvusių ir dar gyvų karių šeimų moterų vieneta, pavadintą D.L. Kunig. Birutės karių šeimų moterų draugija.

Po ilgos caristinės Rusijos priespaudos Lietuvai atgavus nepriklausomybę, jau 1922 m. Kauno gydytojų žmonos įsteigė moterų komitetą, kuris globojo karius ligonius ir invalidus. Daugiausia tai buvo pirmieji savanoriai kariai, pirmieji mūsų tėvynės gynėjai. Komitetui vadovado dr. Ambroziejūtė-Steponaitienė ir Sofija Oželienė. Jau 1922 m. generolo Vl. Nagevičiaus iniciatyva komitetas buvo praplėstas. Jis jungė Kauno įgulos karininkų šeimų moteris ir buvo pavadintas Kunigaikštienės Birutės karininkų šeimų moterų draugija.

Per visą nepriklausomos Lietuvos gyvavimo laikotarpį ši draugija buvo viena iš aktyviųjų lietuvių moterų organizacijų, stipriai besireiškianti kultūriniame bei visuomeniniame gyvenime. Ji uoliai reiškėsi ne tik laikinoje sostinėje Kaune, bet ir provincijos miestuose. Kur tik buvo įsteigtos karinės įgulos, buvo steigiami ir dr-jos skyriai. Netrukus Kauno centrinė valdyba sujungė apie 20 provincijos skyrių per visą Lietuvą. Buvo įsteigtos 3 sekcijos: šalpos, kultūros-pedagogikos bei labdaros. Buvo steigiami vaikų darželiai ir aprūpinami mokyklinė medžiaga. Ruošiami įvairūs kursai: pirmosios pagalbos, kulinarijos, siuvimo ir eilė kitų. Buvo rengiamos kultūrinės popietės ne tik savo karių šeimų tarpe, bet ir plačiajai visuomenei. Kartais buvo rengiami ir didesni pobūviai, baliai sutelkti lėšų minėtiems dr-jos užsimojimams vykdyti. Visuomenė jautriai sekė jos veiklą ir gausiai rėmė ją aukomis.

Kauno Karo muziejuje draugija turėjo savo skyrių, kur buvo sutelktas jos archyvas: nuotraukos, paveikslai, lietuvaičių manekenai su įvairių Lietuvos vietovių tautinių rūbų pavyzdžiais. Taip pat ir dr-jos vėliavos, šilkais siuvinėtas Birutės paveikslas, kurį karininkų Ramovės vardu gen. Vl. Nagevičius padovanojo birutininkėms per draugijos 10-mečio gyvavimo sukakties minėjimą. Paminėtina, kad birutininkės pirmosios pradėjo puoselėti ir propaguoti lietuvaičių tautinius rūbus, skirdamos už juos net premijas.

Draugijos narės vadinamos birutininkėmis ar birutietėmis sutartinai dirbo ir bendravo su kitomis tų laikų moterų organizacijomis: skautėmis, šaulėmis, giedrininkėmis, gailestingomis seserimis ir kt.

Kai buvo įsteigtas ginklų fondas, dr-ja jį dosniai rėmė, nes beatsikuriančiai tėvynei trūko ginklų, tvarsliavos ir kitų priemonių.

1940 m. pirmosios okupacijos metu ši draugija, kaip ir visos kitos patriotinės organizacijos, buvo uždaryta, likviduota ir visas archyvinis turtas sunaikintas. Net ir 11,000 litų, surinktų ir skirtų kunigaikštienės Birutė paminklui Palangoje pastatyti, buvo nusavinta. Taip ir užgęso tas trumpas mūsų tėvynės žydėjimo bei klestėjimo laikotarpis, aktyvi ir produktyvi organizacijų veikla. Liko tik „vienintelė tobula" komunistinė priespauda, kuri mūsų tėvynę naikina ir plėšia...

1944 m. raudonajam siaubui grįžtant, dauguma birutininkių apleido kenčiančią tėvynę su viltimi, kad tik trumpam, tik laikinai pasitraukiama. Skausmo prislėgtomis širdimis vienos pasiekėm Vakarų pasaulį, kitos, žiauraus likimo nuskriaustas, merdėjo kalėjimo rūsiuose ar žuvo Sibiro taigose. Po ilgesnės tylos 1951 m. Chicagoje susibūrė buvusios dr-jos pirmūnės M. Babickienė, S. Oželienė, M. Tumienė ir V. Genienė ir atkūrė L.D.K. Birutės dr-ją. Jos sudarė pirmą išeivijos valdybą, papildant naujomis narėmis. Draugijos pavadinime žodis karininkų šeimų mot. dr-ja buvo pakeistas į karių šeimų mot. draugiją, kuri aktyviai reiškiasi ir už tėvynės ribų. Nedelsiant buvo įsteigti Sibiro ir savišalpos fondai, kurių tikslas šelpti ir globoti Sibire ir išeivijoje esančius karius invalidus ar jų šeimas. Birutininkės uoliai remia lietuviškas institucijas, dirbančias Lietuvos laisvinimo srityse. Jos pirmosios įsijungė į P.L. Bendruomenę, jos Lietuvos fondo tūkstantininkės. Tautinių namų akcininkės, Jaunimo centro rėmėjos, spaudos bei radijo valandėlių talkininkės. Kiekvieneriais metais Vėlinių dieną ruošia Chicagoje įspūdingą mirusiųjų karių ir jų šeimų narių prisiminimą ir pagerbimą. Taip pat nuoširdžiai prisideda prie Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukakties minėjimo.

1971 dr-ja išleido knygą „D. L. Kunig. Birutės karių šeimų moterų dr-jos dvidešimtmetis", kurią redagavo ir medžiagą surinko buvusi ilgametė Chicagos centrinio skyriaus pirm. Marta Babickienė ir jos talkininkė Zuzana Juškevičienė. Minima knyga plačiai nušviečia dr-jos praeities ir dabarties atliktus darbus tėvynėje ir išeivijoje. Centrinio dr-jos skyriaus valdybą sudaro: E. Legeckienė — pirm., J. Kerelienė — vicepirm., J. Ivašauskienė- iždin., J. Skamienė — renginių vadovė. Į revizijos komisiją įeina: V. Genienė ir E. Pušneraitienė. Draugija turi keletą skyrių. Nuo skyrių valdybų veikimo priklauso draugijos gyvavimas.

K. Leonaitienė.

Aukojimo procesijoje per Lietuvos Krikšto jubiliejines šv. Mišias Šv. Vardo katedroje Chicagoje jubiliejinius medalius neša Lietuvos vyčių atstovė Loreta Stukienė. Nuotr. **J. Tamulaičio**

Aukojimo porocesijoje per Mišias už Lietuva lapkr. 28 d. Chicagoje korp. Giedros visuomenininkės J. Damušienė, D. Kučėnienė ir R. Marchertienė neša Nijolės Sadūnaitės plaketę. Tų Mišių metu giedrininkės Nijolei Sadūnaitei „in absentia" įteikė Lietuvės pasižymejusios krikščioniškų idealų tarnyboje žymenį. Nuotr. **J. Tamulaičio**

Po Lietuvos Krikšto jubiliejinių šv. Mišių, Šv. Vardo katedroje Chicagos arkivysk. kardinolui J. Bernardin pasirašius peticiją Vilniaus katedros tikintiesiems grąžinimo reikalu, peticiją pasirašo Gintė Damušytė, stebint dr. A. Damušiui, Vyt. Skuodžiui ir J. Kavaliūnui. Nuotr. **J. Tamulaičio**

LIETUVOS KRIKŠTO 600 METŲ JUBILIEJUS EICHSTAETTE

BRONIUS LIUBINAS

Vak. Vokietijoje Eichstaettas yra mažas miestelis su vos apie 14,000 gyventojų. Jame yra mažiausios Vokietijos vyskupijos centras, bet jame yra taip pat ir vienintelis katalikų universitetas Vokietijoje. Su šiuo Bavarijos miesteliu yra labai artimai susirišę lietuviai katalikų kunigai. Antrąjį kartą įžygiuojant rusų kariuomenei į Lietuvą 1944 rudenį, kartu su miniomis pabėgėlių, traukėsi į Vakarus taip pat daugiau kaip 80 lietuvių klierikų. Didžiajai jų daliai jėzuitas kun. K. Fulstas buvo suspėjęs parūpinti pažymėjimus, kurių dėka kuone visi 80 atkeliavo iš Telšių į Eichstaettą ir čia buvo priimti vietinės kunigų seminarijos auklėtiniais.

Karui pasibaigus, 20 iš jų nukeliavo Romon ir ten baigė studijas bei buvo įšventinti kunigais, keletas persikėlė į kunigų seminarijas įvairiuose kituose Europos kraštuose, kiti pakeitė savo studijų objektą, pereidami į pasaulietiškuosius universitetus Vokietijoje, kiti tuoj išemigravo į užjūrius. Kai buvo planuojama, kur Vokietijoje būtų ypatingai verta paminėti Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejų, savaime iškilo ir Eichstaetto vardas. Be to, sielovados delegatas kun. Antanas Bunga buvo iš senų laikų artimas draugas dabartinio vyskupo dr. Karl Braun, nes juodu abudu ilgą laiką buvo darbavęsi toje pačioje Augsburgo vyskupijoje. Tai Eichstaettas buvo įtrauktas į minėjimų planą ir jame Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejaus buvo minimas lapkričio 19-22 d.

Prof. dr. Vytauto S. Vardžio ir dr. Rudolf Grulich paskaitos

Vienas iš anų dienų Eichstaetto studentų yra plačiai pažįstamas Oklahomos JAV-bėse universiteto profesorius dr. Vytautas S. Vardys, anais laikais turėjęs Žvirzdžio pavardę. Jis atvyko iš JAV-bių Eichstaetto universiteto studentus ir bendrai visuomenę supažindinti su Lietuvos istorija ir jos dabartimi. Universitete skaitė paskaitą apie Lietuvos krikštą ir krikščionybę joje ketvirtadienį, lapkričio 19 d. Paskaita buvo gerai paruošta ir gražiai perduota vokiečių kalba. Aišku, Vardys neapsiribojo vien Lietuvos senove, o anų laikų įvykius sujungė su Rusijos okupacija XVIII-XIX šimtm. ir su dabartine jos padėtimi, vis pirmon eilėn iškeldamas lietuvių kovą už tikėjimą. Jo nuomone dabartiniai tikėjimo suvaržymai Lietuvoje yra daug griežtesni, negu jie buvo XIX šimtmetyje caro laikais. Ypač pabrėžė, kad yra griežtai draudžiama mokyti vaikus religijos ir kad labai suvaržytas jaunuoliams kelias tapti kunigais. Vien tarp 1971-1986 metų kunigų skaičius sumažėjo nuo 772 iki 677. Nėra leidžiama naudotis spauda, net neleidžiama spausdinti maldaknygių. Suminėjo Lietuvos Bažnyčios Kronikos leidimą, jos svarbą ir su ja surištą riziką. Ne tą pačią, bet panašią paskaitą dr. Vardys skaitė ir sekmadienį, lapkričio 22 d. Klausytojai čia buvo visai kiti. Šioje akademijoje buvo dar ir antroji paskaita. Ją skaitė atvykęs iš Koenigsteino dr. Rudolf Grulich. Jis ten yra „Pagalbos Rytų kunigams — Ostpriesterhilfe" darbuotojas. Dr. Grulich labai gyvai, vaizdžiai ir turiningai nušvietė dabartinį Bažnyčios persekiojimą Lietuvoje.

Universiteto rektorius prof. dr. Nikolaus Lubkovicz kalbėjo ketvirtadienį, abu kartu pristatydamas paskaitininkus ir trumpai supažindindamas su Lietuva.

Pamaldos Eichstaetto katedroje

Eichstaetto vyskupas dr. Karl Braun sekmadienį 9 val. laikė šv. Mišias kartu su dviem vyskupijos prelatais, su vysk. dr. Antanu Deksniu ir 10 lietuvių kunigų. Katedra buvo pilnutėlė. Vysk. Braun priėmė aukas iš lietuvių rankų, lietuvių Vasario 16 gimnazijos moksleiviai skaitė prašymų maldas, lietuviai laikė įvairias vėliavas, jų tarpe ir Lietuvos trispalvę.

Savo išsamiame pamoksle vysk. Braun pirmoj eilėj sujungė tą dieną švenčiamąją Kristaus Karaliaus šventę su persekiojama Bažnyčia. Jis sakė, kad šis šimtmetis yra bene gausiausias tikinčiųjų persekiojimais. Lietuvos tikintieji priklauso prie žiauriausiai persekiojamųjų. Citavo 1948 metų lietuvių kreipimąsi į tuometinį popiežių Pijų XII: „Mes ne kartą klausiame, kur yra civilizuotojo pasaulio tautos, kur dingo šimtai milijonų krikščionių? Ar jie nežino, kaip yra naikinami jų broliai ir seserys? Ar Vakarų pasaulio krikščionys yra užmigę ir tiki, kad mus sunaikinusios Rytų hordos toliau neis?... Neišvengiamai artėja pasaulinės kovos diena, tad vargas užmigusiems!" Vysk. Braun kalbėjo apie tris būdus pagelbėti persekiojamiesiems Lietuvos katalikams: informacijos, konkrečios pagalbos ir maldos solidarumą.

Pavergėjai yra tikri, kad Bažnyčia Lietuvoje iš lėto, bet tikrai mirs. Bet istorijos valdovas yra Dievas, kuris tvarko visas audras. Bažnyčios laivas, tiesa, siūbuoja, bet jis tikrai sveikas pasieks krantą. Užbaigė malda iš Sibiro lietuvaičių maldaknygės.

Mišios buvo pradėtos giesme „O Kristau, pasaulio valdove", jų metu degė ir didžiulė žvakė su lietuviškomis spalvomis, o jų pabaigoje, giedant „Marija, Marija", sielovados vedėjas kun. Antanas Bunga ją nunešė prie Dievo Motinos altoriaus.

Vokietijos Vasario 16 gimnazijos moksleiviai atlieka programą Eichstaette.

Akademija

Universiteto salėje nuo 11 val. vyko akademija, kurios centre buvo jau minėtos prof. dr. V. S. Vardžio ir dr. R. Grulich paskaitos. Ją atidarė universiteto rektorius prof. dr. Nikolaus Lubkowicz, joje kalbėjo vyskupijos katalikų tarybos pirmininkas prof. dr. Bernhard Sutor. Vasario 16 gimnazijos moksleiviai atliko tautinių šokių ir dainų programą. Kun. A. Bunga įteikė dovanas visai eilei žymiųjų dalyvių — šventės rengėjų. Salėje buvo Eichstaetto vyskupas dr. Karl Braun, jo generalinis vikaras ir visa eilė dvasiškių ir pasauliečių vokiečių. Po akademijos universiteto rektorius visus lietuvius priėmė vienoje universiteto salėje, pavaišindamas juos gėrimais ir užkanda. Čia dalyvavo ir anais laikais jau buvęs moralinės teologijos profesorium prel. dr. Fleischmann, kuriam šiemet suėjo 80 metų amžiaus. Jis pasirodė tebesąs jaunatviškas ir judrus, panašiai, kaip ir anais laikais. Papasakojo, kad taip pat dar yra gyvas anų laikų Senojo Testamento profesorius dr. Martin Rehm, bet gyvenąs jau senelių prieglaudoje.

Visą laiką veikė taip pat kun. Kazimiero Senkaus paruošta paroda, kurioje visuomenė buvo supažindinama su Lietuva, jos istorija ir persekiojama Bažnyčia. Čia labai veiksmingai talkininkavo seselė Elisabeth Schutz, atvykusi iš Stuttgarto.

Lietuviai Eichstaetto kunigų seminarijoje

Šventėje dalyvavo 9 buvę Eichstaetto kunigų seminarijos auklėtiniai: Juozas Burzdžius, Jonas Dėdinas, Petras Girčius, Antanas Jonušas, Bronius Liubinas, Vincas Natkevičius, Justinas Vaišvilas, Leonas Zaremba ir Vytautas Žvirzdys-Vardys. Du iš jų — prof. dr. Vytautas Vardys ir kun. Leonas Zaremba, SJ, specialiai buvo atvykę iš JAV-bių. Vienas — prel. Antanas Jonušas — iš Italijos, o visi kiti iš Vokietijos. Iš Italijos buvo atvykęs taip pat ir Eichstaette buvęs pirmutinis lietuvių rektorius Ladas Tulaba, dabar prelatas ir daktaras. Seminarijos archyve yra išlikę įvairūs raštai iš anų laikų, kurie parodo ne tik skaičius, bet ir nuotaikas, kuriose tuo metu buvo gyvenama.

1945 sausio 6 d. Eichstaette buvo iš viso 84 lietuviai alumnai: 14 iš Kauno ir 19 iš Vilniaus arkivyskupijų, 3 iš Kaišiadorių, 25 iš Telšių, 14 iš Vilkaviškio ir 5 iš Panevėžio vyskupijų ir 4 klierikai marijonai. Šie skaičiai vėliau keitėsi. 1945 sausio 7 d. buvo įšventintas kunigu Petras Gedvila, vėliau JAV-bėse metęs kunigystę. 1945 liepos 29 d. Eichstaette kunigystės šventimus priėmė Česlovas Auglys, dabar gyvenąs Chicagoje, Petras Babinskas, metęs kunigystę ir gyvenąs Vokietijoje, Juozapas Kungys, gyvenęs ir 1962 miręs Australijoje, ir Teofilius Palukaitis, dabar gyvenąs JAV-bėse, pakeitęs pavardę į Palis.

Lietuvių klierikų rektorium iki 1945 vasaros buvo prel. Ladas Tulaba, o vėliau eilę metų prof. kun. dr. Pranas Manelis, miręs JAV-bėse. Šiuo metu dar yra iš Eichstaette studijavusių ir ten ar kitur tapusių kunigais 37 dar gyvi, gyveną įvairiuose pasaulio kraštuose, o 17 jau yra mirę taip pat įvairiuose pasaulio kraštuose. Yra gyvi taip pat 4 Eichstaette studijavusieji kunigai, vėliau metę kunigystę. Du iš jų jau yra suminėti truputį aukščiau, o kiti du buvo marijonai ir darbavosi Argentinoje. Vienas iš jų Kazimieras Černiauskas, dabar gyvena JAV-bėse, o antrasis Antanas Kleiva yra likęs Argentinoje.

Piktžolė yra augalas, kurio vertingumas dar nėra surastas.

Emerson

LIETUVOS AIDAI
Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio, 8:30 — 9:00 v. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties 1450 AM banga.
Adresas: 511 So. Nolton Ave. Willow Springs, IL. 60480.
Tel: (312) 839-2511

1988 m. KELIONĖS Į LIETUVĄ

1.	Gegužės 25 — Birželio 12	Maskva, Vilnius, Maskva
2.	Birželio 14 — Birželio 29	Maskva, Vilnius, Maskva
3.	Birželio 21 — Liepos 09	Maskva, Vilnius, Maskva
4.	Liepos 05 — Liepos 23	Maskva, Vilnius, Maskva
5.	Liepos 13 — Liepos 26	Maskva, Vilnius, Maskva
6.	Liepos 27 — Rugpjūčio 14	Maskva, Vilnius, Maskva
7.	Rugpjūčio 10 — Rugpjūčio 28	Maskva, Vilnius, Maskva
8.	Rugsėjo 07 — Rugsėjo 25	Maskva, Vilnius, Maskva
9.	Rugsėjo 13 — Rugsėjo 26	Maskva, Vilnius, Maskva
10.	Rugsėjo 28 — Spalio 16	Maskva, Vilnius, Maskva
11.	Spalio 05 — Spalio 18	Maskva, Vilnius, Maskva

KAINOS BUS PASKELBTOS VĖLIAU. Bus naudojamos Pan American, Finnair ir Swissair Oro linijos. Galimybė aplankyti gimtąsias vietas.

Dėl registracijos ir informacijos skambinkite **1-312-238-9787. American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643.**

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

First Republic Realty, Inc.
Pardavime ar pirkime nuosavybes, rezidencinės ar komercinės paskirties dėl greito ir sąžiningo patarnavimo skambinkite
VALDAI PAŠKUS
499-2912 arba **857-7187**

MLS **KOMPIUTERIŲ**
pagalba galite **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMĄ** mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

FOR RENT

IŠNUOMUOJAMAS

Gražus, 4 kamb. butas. Su kilimais, naujai atremontuotas. 816 W. 33rd PL. Tik suaugusiems. $225.00. Skambinkite Stasiui **927-7540.**

4 heated rms. No ref. no stove. No pets. Area of Mozart and 72nd St. Call **637-4056 or 762-5928.**

GREIT IR SĄŽININGAI PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.
Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoj apylinkėj, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užeit pas
BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

HELP WANTED

• TRUCK & TRAILER MECHANIC
Must be experienced in diesel engines, maintenance and complete tractor repair.
• TRAILER MECHANIC must be experienced in all types of trailers.
Also need
• TRUCK DRIVERS with minimum of 2 yrs. experience hauling steel. MUST SPEAK ENGLISH.
396-2940 b/t 9 am-noon daily.

Century 21 **KMIECIK REALTORS 7922 S. PULASKI RD**
DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER
284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti savo nuosavybę per Amerikos populiariausią agentūrą, prašome skambinti **Danutei Ščerbaitei Mayer** dėl sąžiningo patarnavimo ir veltui jūsų namų įkainavimo.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

No. 928 — 64 ir Lawndale: 7 kamb. mūrinis su 3 dideliais mieg., prijungtas, pušimis apkaltas TV kamb. arba 4-tas mieg., sklepe žaidimo kamb., didelis vaikams žaisti kiemas, 2 auto garažas, naujas šild. pečius, stogas ir vandens katilas. 64-ta ir Lawndale yra graži apylinkė su gerais kaimynais. Namas vertas prašomos kainos. Paskubėkite — skambinkite dabar.

No. 934 - 67 ir Lawndale: 2 butų, 3 kamb. ir 1 mieg. kiekvienam bute; moderni virtuvė ir prausykla savininkui; atskiras apšildymas; nereikalingas remonto; 4 m. stogas ir žieminiai langai; naujas 2½ auto su atidarymu garažas. Tiktai $45,900 pirmam paskambinus - paskubėkite.

No. 975 — 55 ir Pulaski: gražus 4 mieg. 6 kamb. mūrinis namas; 1-¾ prausykla; įrengtas rūsys; 2½ auto garažas; gerame stovyje; St. Trib's. Skambinkite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?
Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namo įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.
O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100

V.T. ELECTRIC CO.
Licensed, Insured — Bonded
436-6937
Elektros ir namų apšildymo sistemų pataisymai.
Vytautas Taras

MASTER PLUMBING COMPANY
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai, pompos. Išvalome užsikimšusius vamzdžius.
BEN SERAPINAS 636-2960

ELEKTROS
ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
585-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St.
Tel. 776-1486

Open House Sat. Dec. 12 and Sun. 13, 1-4 P.M. **3245 W. 83rd Pl.;** 2 bedrms., brick, raised ranch. Close to shopping, transportation and walk to train.

MARQUETTE PHOTO SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS
Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandos. Antrad. ir trečiad. susikalbėsit lietuviškai.
3314 West 63rd Street
Tel. — PRospect 6-8998

VENCKAUSKAS, Inc.
Builders & Remodeling
• Porches & Decks • Floor & Wall Tile
• Aluminum Siding & Trim • Kitchen & Baths
• Masonry •Rec Rooms
• Additions •Insurance Repairs
Joe (312) 582-7606
Peter (312) 371-7499

Asmuo ieško nuosavybės investavimui. Sumokės grynais. Nori tartis tik su savininkais, be agentų tarpininkavimo. Skambinti 434-7477. Jei neatsiliepia, palikite pavardę ir telefoną.

RE/MAX REALTORS *GREIT PARDUODA*
RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169
Norintieji **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMUS** per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti **Rimo Stankaus** klijentais. Nuosavybės įkainavimas **nemokamai.**

WAGNER and SONS
TYPEWRITERS AND ADDING MACHINES
Nuomoja, Parduoda, Taiso
Virš 50 metų patikimas jums patarnavimas
5610 S. Pulaski Rd., Chicago
PHONE — 581-4111

Wholesale Carpeting
Šį mėn. specialus kilimų pardavimas. Pirkite nevažiavę į krautuves! „Stain-resistant" mieg. kamb. kilimas ir jo pamušalas įklojamas už 179.00. 10 m. „wear-dated" kilimas su „premium" pamušalu įklojamas salone ir valg. kamb. už 325.00. „Special deal" laiptams. Naujai įklojami seni kilimai; pataisomos siūlės; kilimai ištempiami. Pilnai apdraustas patarnavimas. Skambinti po 6 val. vakaro, palikti vardą ir tel. numerį.
R. Dargis, tel.: 599-2349.

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS
Kreiptis į Hermis Deckys
Tel. 585-6624. Nuo 8 ryto iki 6 v.v.
Kalbėti lietuviškai

PRIME REAL ESTATE
460-0880
Galim JUMS patarnauti Čikagoje ir visuose pietvakariniuose priemiesčiuose. Ypač Lemonte ir Homer Township PRIME REAL ESTATE agentai JUMS vis parūpins geriausias sąlygas!!
Linas Gylys
Algis Lieponis
G. Petras Lieponis
Bronius Nainys
Rūta Sušinskienė
Neapmokamai įkainuojam namus
SKAMBINKIT
PRIME REAL ESTATE
460-0880

HUB Travel Center
RONALD MALDUNAS
TRAVEL BROKER
I.D. NO. MAL
HOME: 778-2023
PHONE (312) 471-5140
6304 S. KEDZIE AVE. CHICAGO, ILL. 60652
Dėl papigintų kelionių kreipkitės pas Ronaldą

VALOME
KILIMUS, BALDUS
ir
GRINDIS
J. BUBNYS
737-5168

SALIAMONAS TAMAŠAUSKAS PALYDĖTAS AMŽINYBĖN

Saliamonas Tamašauskas, ilgametis Chicagos ir apylinkės gyventojas, mirė lapkričio 19 d., eidamas 95-tuosius metus. Gimė 1893 m. balandžio 8 d. Kudirkos Naumiestyje. Ten ir augo gausioje šeimoje. Tėvui anksti mirus, trylikmetis Saliamonas turėjo rūpintis visa šeima, pagelbėdamas motinai. Gimnaziją lankė Petrapilyje.

Pirmojo pasaulinio karo metais buvo paimtas į Rusijos kariuomenę. Iš jos pasitraukė bolševikų revoliucijos sūkuryje. Kurį laiką gyveno Ukrainoje. Į Lietuvą galėjo grįžti tik jai pradėjus nepriklausomą gyvenimą. Buvo įpratęs būti savarankiškas, todėl valdinė tarnyba jo neviliojo, nors tai sričiai jis labai tiko vien dėl kelių kalbų mokėjimo. Apsigyveno Kaune. Ėmėsi prekybinės veiklos, ypač eksporto ir importo. Netrukus tapo statybos rangovu. Prisidėjo prie lietuvių verslininkų suorganizavimo. Įsteigė betono vamzdžių dirbtuvę. Joje dirbo keliasdešimt asmenų.

Sukūrė šeimą, vesdamas Bronę Brazauskaitę. Susilaukė dukters Alinos. Jai baigus „Saulės" mergaičių gimnaziją, tėvai rėmė jos apsisprendimą studijuoti mediciną.

Pirmaisiais Sovietų okupacijos metais Tamašauskas išvengė suėmimo, ji gynė jo žinioje dirbę darbininkai. Tačiau naujai pastatyti gyvenami namai Kaune buvo nusavinti. Išsilaikė saugiai ir nacių okupacijos metais.

Naciams uždarius universitetą, velionis laiku išsiuntė savo dukrą Aliną į Vokietiją medicinos studijoms. Ji ten lankė Breslau, Wuerzburgo ir Heidelbergo universitetus. Medicinos mokslus baigė Heidelberge. Baigdama studijas Alina Tamašauskaitė ištekėjo už inž. Vandelino Domanskio.

Į Ameriką Tamašauskas ir jo dukros šeima atvyko 1949 m. birželio mėnesį. Apsigyveno Chicagoje. Duktė dr. Alina jau augino sūnų Joną, tačiau surado galimybių pasiruošti valdiniams egzaminams ir juos sėkmingai išlaikė. Įsigijo akių gydytojos specialybę ir tebeturi sėkmingą praktiką. Susilaukė ir antro sūnaus Rimo.

Norėdamas likti savarankišku ir nepatenkintas Chicagos klimatu, Tamašauskas persikėlė į Los Angeles. Po kelerių metų grįžo į Chicagą ir čia pasiliko iki pat mirties. Čia jis džiaugėsi savo anūkų augimu, jų siekimu ir baigimu aukštųjų mokslų (Jonas — medicinos gydytojas, Rimas — advokatas). Dalyvavo anūko Rimo jungtuvėse su Pranute Laučkaite Washingtone. Susilaukė dviejų proanūkų — Marijos ir Jonuko.

Velionis visuomeniniame gyvenime nesireiškė, tačiau juo domėjosi, sekė spaudoje jo veiklos vystymąsi. Buvo malonus pašnekesiuose, draugystėje. Netrūko jam gražaus sąmojaus.

Pastaruosius dvejus metus, po nelaimingo susižeidimo paslydus ant apšalusio šaligatvio, Sal. Tamašauskas gyveno pas savo dukrą ir žentą. Nepaisant, brandaus amžiaus, turėjo gerą atmintį, skaitė laikraščius, domėjosi pasaulio įvykiais. Lapkričio 19 d. mirė, kelias dienas sunkiau pasirgęs plaučių uždegimu. Lapkričio 22 d. Petkaus laidotuvių koplyčioje su velioniu atsisveikinti atsilankė daug jo ir šeimos artimųjų. Maldas sukalbėjo kun. J. Borevičius, kun. Fab. Kireilis ir kun. J. Juozevičius. Lietuvos dukterų draugijos narės atkalbėjo rožinį. Velionio draugas Paškevičius-Arvydas paskaitė jo atminimui parašytą eilėraštį. Laidotuvių pamaldos įvyko Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje Brighton parke. Mišias atlaikė kun. Fab. Kireilis ir kun. J. Borevičius. Kun. F. Kireilis pasakė ir pamokslą. Mišių skaitymus atliko abu velionio anūkai. Velionio palaikai palaidoti Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Kun. F. Kiréliui vadovaujant sukalbėtos maldos, pagiedota Marija, Marija. Karsto nešėjais buvo abu anūkai, šeimos artimi draugai — inž. Algirdas Didžiulis, inž. Kostas Burba, M. Kligys ir T. Varanka. Vėliau laidotuvių dalyviai buvo pakviesti užkandžiams.

Velioniui Sal. Tamašauskui atminti jo gerbėjai sudėjo aukų šv. Mišioms, Lietuvos dukterų draugijai ir Tautos fondui. Atsiųsta ir daug gėlių puokščių.

a.u.

MOKYTOJA — AUTORE

Marijos aukšt. mokykloje dėstandi dr. Ananda Wickremerane parašė knygą „The City as a Sacred Center". Joje yra studijos šešių Azijos kraštų. Išleido E. J. Brill.

BRANGSTA PASKOLOS

Chicagoje buvo nukritusios palūkanos už paskolas įgyjant nuosavybę. Dabar jos vėl pradeda kilti. Finansininkai, pranašo, kad jos gali kilti iki 10.5%.

Lietuvos krikščionybės 600 metų sukakties proga parodos „Krikščioniškoji Lietuva", surengtos B. Kviklio, atidaryme. Iš kairės: poetas B. Brazdžionis, K. Rožanskas, dr. K. Ėringis, A. Grincevičienė, A. Prapuolenytė, R. Kubiliūtė, J. Saulienė, N. Užubalienė, S. Endrijonienė, K. Baleišis ir A. Bagdonas.

Nuotr. J. Tamulaičio

KROATŲ VYSKUPŲ GAIRĖS

Liepos 25 d. į Medjugorje Sutvirtinimo sakramentą teikti atvykęs Mostaro vyskupas Žanic pamokslo metu kažką apkaltino Marijos žodžių „išgalvojimu", atvykstančius maldininkus — „nepaklusnumu" Bažnyčiai ir uždraudė atsilankantiems maldininkams kunigams laikyti Mišias. Rugsėjo pradžioje ši žinia buvo atspausdinta užsienyje, kaip „Our Sunday Visitor" JAV-ėse. Pažymėtina, kad to pranešimo nespausdino Jugoslavijos kardinolo Kuharich žinioje esantis visos Jugoslavijos katalikų laikraštis „Glas Koncila". Priešingai, Jugoslavijos vyskupų konferencijos kroatų sekcijos vyskupai tą klausimą svarstė Zagrebe rugsėjo 16 d. Tų svarstymų išvadas Split arkivysk. dr. Franic paskelbė savo arkivyskupijai skirtoj pastoracinėj direktyvoj. Tos išvados praktiškai anuliuoja viską, ką Mostaro vyskupas skelbė pamoksle.

„Tikintieji gali laisvai atvykti į Medjugorje individualiai arba privačiai organizuojamose piligriminėse kelionėse, t.y. tokiose, kurios nėra suorganizuotos oficialiai Bažnyčios: vyskupų, klebonų, vienuolynų ar panašių Bažnyčios institucijų". Betgi iki šiol jokių tokių oficialių maldininkų kelionių niekas nėra suorganizavęs, taigi jokio nepaklusnumo Bažnyčiai maldininkai nėra parodę.

„Negalima ignoruoti tokių gausių piligriminių kelionių... kunigams reikalinga dvasiškai patarnauti tiems piligrimams... išpažintim, skelbiant Dievo žodį ir šv. Mišiomis jų pačių kalba". Taigi laikyti Mišias piligrimams kunigams ne tik nedraudžiama, bet net reikalinga piligrimų dvasinei gerovei.

„Tol, kol naujoji (apsireiškimų tyrimų) komisija nėra paskelbusi savo oficialių išvadų,... joks Jugoslavijos vyskupų konferencijos pavienis vyskupas negali skelbti savo oficialaus sprendimo apie tuos įvykius, net toks sprendimas neturėtų nei oficialios, nei (tikinčiųjų sąžinę) rišančios galios".

„Mes visi, kurie vykstame į Medjugorje, turime vykti ten tvirtu nusistatymu, kad būsim paklusnūs galutiniam Bažnyčios sprendimui. Tol kol to sprendimo dar nėra, mes galim turėti savo pačių nuomonę apie tuos įvykius, bet ne tikėjimą (paremtą Bažnyčios autoritetu — K.T) į tuos įvykius". Vartodamas žodį „mes", arkivysk. Franic identifikuojasi su piligrimais. Kaip privatus asmuo, jis yra buvęs Medjugorje, laikė ten Mišias, o Jugoslavijos katalikų laikrašty „Glas Koncila" išreiškė savo asmeninį įsitikinimą Marijos apsireiškimų Medjugorje tikrumu.

— *K.T.*

MŪSŲ KOLONIJOS

Atlanta, Ga.

KRIKŠČIONYBĖS MINĖJIMAS

LB Atlantos apylinkė, viena iš mažiausių Lietuvių Bendruomenės šeimoje, spalio 18 d. suruošė Lietuvos krikšto sukakties minėjimą. Valdybos pastangomis, Atlantos arkidiecezijos savaitraštis „The Georgia Bulletin" patalpino straipsnį, kuris ne tik suteikė reklamos minėjimui, bet taip pat glaustai apibūdino jubiliejaus prasmę ir Švento Tėvo pastebimą prielankumą Lietuvių tautai.

Dienos iškilmės prasidėjo šv. Mišiomis Atlantos katedroje, kurias laikė arkivyskupijos administratorius prelatas McDonough koncelebruojant svečiui iš St. Petersburgo — kun. Viktorui Dabušiui. Jubiliejui pritaikytą anglų kalba pamokslą kun. Dabušis vaizdžiai iliustravo Lietuvos istorijos įvykiais, kurie liudijo didingą tautos praeitį. Ypatingas dėmesys buvo atkreiptas į aukų nešėjas — Dalę Kazlauskienę ir Sharon Fleming, kurios pasipuošusios tautiniais rūbais pridavė apeigoms savotiško iškilmingumo.

Katedros patalpose tuojau po Mišių vyko ir minėjimas, sutraukęs apie 70 asmenų įvairaus amžiaus ir dar įvairesnės lietuviškos dvasios. Valdybos pirmininkas R. Česonis pirmiausia supažindino dalyvius su naujais apylinkės nariais — iš Australijos atsikėlusiais Ramune ir Ričardu Badauskais, iš Detroito — Edvard Russell su žmona ir vietine daktare Kristina Gedgaudaite-McClees. Įdomu pastebėti, kad per „Drauge" tilpusią šeimyninę nuotrauką teko sužinoti ir vėliau susisiekti su šia malonia lietuve.

Pristatant svečią kun. Dabušį, buvo suminėta tik dalis jo šakotos lietuvybei skirtos veiklos ir tai antros ir trečios kartos tautiečiams tas buvo neabejotinai įspūdinga. Ir kun. Dabušio žodis lietuvių kalba buvo mielas, taiklus ir kupinas vilties bei entuziazmo. Atlantoje tik retomis progomis yra vartojama lietuvių kalba apylinkės pobūviuose, nes dauguma narių lietuviškai visiškai nesupranta. Antrasis svečias — tai dinamiškoji seselė Ignė Marijošiūtė iš Putnamo. Jos paskaita, anglų kalba su skaidrių pagalba buvo tiesiog užburiančiai įdomi ir susilaukė nepaprastai teigiamo įvertinimo. Minėjimas buvo baigtas su „Lietuva brangi", kurią dainavo ar bent niūniavo visi, net ir lietuviškai nekalbantieji.

Po to buvo vaišės ir pažmonys. Malonu buvo minėjime sutikti dr. Pemkų iš Chicagos, tuo metu viešintį pas prof. P. Zundę Atlantoje.

— LB apylinkės valdyba kviečia visus Georgijoj gyvenančius lietuvius atvykti į kalėdinį pobūvį, vyksiantį sekmadienį, gruodžio 13 d. 3 val. Chimney Springs Community Club House, 2465 Hearstone Cir. Marietta, Ga. Skambint — R. Česoniui 404-998-5691.

RAC

JONO MEKO DIENORAŠTINIAI FILMAI

"Midst the various film categories, there's the possibility of Film Journal and/or Diaries. Jonas Mekas has cornered this shelf of filmic imagination. A number of film-makers have biographed the daily living situations of their being; but none have chronicled the details, come what may, day by day across years, as has Jonas." — Stan Brakhage

1. REMINISCENCES OF A JOURNEY TO LITHUANIA
(1971) 82 minutės. VHS kasetė $90.

"A testament to all persons displaced" — The New York Times.

Filmas buvo rodytas New Yorko, Berlyno, Londono, Locarno, Barcelonos filmų festivaliuose.

Kai 1972 metais sovietų filmo ministerijos pareigūnas peržiūrėjo šitą filmą, jis surėkė: „Kaip drįsti rodyti šitą filmą! Tu rodai tik seną kaimą! O kur pažangos vaizdai?" „A", aš jam tariau, „bet aš nevažiavau filmuoti pažangos: aš filmavau savo vaikystę!" Donatas Banionis, kuris irgi buvo tame rodyme, ko ne kumščiais užsipuolė pareigūną: „Tu, ruse", jis šaukė jam į veidą", ką tu žinai apie mūsų Lietuvą!"

Ant tos pačios kasetės AUTOBIOGRAFINIS MONOLOGAS (1980) 20 minučių.

2. PARADISE NOT YET LOST
(1979) 90 minučių. VHS kasetė, $90.

Antroji kelionė į Semeniškius — ir per Italiją — ieškant prarasto rojaus fragmentų — rojaus sielos lietaus —

3. LOST LOST LOST
(1949-1965) 150 minučių. Dvi kasetės, $125.

Lietuvių išeivių/DP gyvenimas Bruklyne. Santariečiai — jauni, liekni, idealistai... Maironio — pavasario saulė prašvito meiliai — mokykla — Gyvenimas eina toliau —

4. HE STANDS IN A DESERT COUNTING THE SECOND OF HIS LIFE
(1969-1985) 150 minučių. Dvi kasetės, $125.

Niujorkas — sniegas — menas — ė, kaip laikas bėga per akis — nupūs mus kaip sapnus, ir tik šviesa vis plūs per krūpčiojančius vaizdų kadrus —

Visus keturius filmus (VHS kasetėse) galima gauti iš:
Anthology Film Archives, 32-34 Second Avenue
New York, New York 10003 Tel. 212-505-5181

GAIDAS—DAIMID
EUDEIKIS
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

VASAITIS—BUTKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

EVANS—EVANAUSKAS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
9837 S. Kedzie Avenue, Evergreen Park, Illinois
(Anksčiau buvę 6845 South Western Avenue)
LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
Koplyčios taip pat Marquette Parke Chicagoje ir priemiesčiuose
Tel. — 422-2000

midland federal
Savings and Loan Association

70 metų aptarnauja lietuvius

Indėliai iki $100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2657 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

FSLIC

EQUAL HOUSING LENDER

x **Marijonų bendradarbių kūčių pobūvis** bus šeštadienį, gruodžio 19 d. 1 val. p.p. Marijonų vienuolyno prie „Draugo" svetainėje. Bus kalėdinės giesmės, dovanomis pasidalinimas, programa ir vaišės. Vietas iš anksto rezervuoti skambinant pirmininkei Stellai Kaulakienei 225-3016, Pat Tamošiūnienei 656-0366 arba Sabinai Henson 357-0066. Kviečiami nariai ir svečiai praleisti gražiai Kūčių vakarą.

x **Lietuvos Vyčių 112 kuopa** gruodžio 13 d., sekmadienį, 4 val. p.p. turės šv. Mišias už sąžinės kalinius okupuotoje Lietuvoje ir Sibire. Šv. Mišias organizuoja lietuviškų reikalų vedėja Rita Zakarka Sacred Heart bažnyčioje, 4602 So. Honore St., Chicagoje. Po šv. Mišių bus priėmimas ir pasikalbėjimas apie sąžinės kalinius su Vytautu Skuodžiu.

x **Dail. Telesforo Valiaus** monografijos knygų dar yra. Tai vertinga ir graži dovana Šv. Kalėdų ir kitomis progomis meno mėgėjui. Ją galima įsigyti: „Drauge", Vaznelių prekyboje ir pas Valeriją Čepaitienę, telef. 778-5154. (sk.)

x **„Draugo" adm. 1988 gegužės mėn. vidury** organizuoja dviejų savaičių ekskursiją į Europą, aplankys Vieną Austrijoj, Budapeštą Vengrijoj, Zagrebą, Dubrovninką ir Medjugorie Jugoslavijoje. Kelionės techninius reikalus tvarko **American Travel Service Bureau,** 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643, tel. 312-238-9787. Išvykimo data ir kita platesnė informacija bus paskelbta vėliau. (sk.)

x **Operos** rengiamas Naujų Metų pokylis įvyksta Jaunimo centro didžiojoje salėje gruodžio 31 d., 8:30 val. vak. Stalų rezervacijas priima ir visas informacijas teikia Vaclovas Momkus, tel. 925-6193. Prašome Chicagos ir apylinkių lietuvius gausiai dalyvauti. (sk.)

x **Artėjančių švenčių,** gimtadienio ar kitokiomis progomis, užsakykite savo tėveliams ar vyresnio amžiaus draugams laikraštėlį „Pensininkas", kuris juos lankys kas mėnesį. Kaina tik 10 dol. metams. Jame yra visokiausių žinių iš Socialinės globos įstaigų, sveikatos patarimų ir šiaip įvairiausių žinių. Užsakymus siųskite: PENSININKAS, 2711 West 71st Street, Chicago, Ill. 60629. (sk.)

x **Kalėdinių papuošalų,** dailės darbų ir įvairių dovanų prekių didelis pasirinkimas. Apsilankykite **Optical Studio, 2620 W. 71st St., tel.: 778-6766.** Atidaryta kasdien: 10-6 v.v., šeštd. 10-4 v. p.p. Pirmad. uždaryta. (sk.)

x **Greit parduodu** vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX FIRST, Rimas Stankus,** tel. **361-5950** arba **636-6169.** (sk.)

x **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road** — Tel. **VI 7-7747.** (sk.)

x **Švč. M. Marijos Gimimo parapijos** mokyklos Motinų klubo metinė kalėdinė vakarienė — smorgasborg stiliaus bus pirmadienį, gruodžio 14 d. 7 val. vak. Kviečiamos visos motinos, ne vien tiek narės, ir buvusios narės ir prašomos atsivesti svečių. Penkto ir šešto skyriaus vaikų mamos patarnaus per gardžiai pagamintą vakarienę. Kaina narėms 4 dol., svečiams 5 dol. Jei norėtumėt daugiau informacijų, prašome skambinti Dainai tel. 476-3586.

x **Dabar jau laikas sudaryti** planus Naujų Metų baliui. „Dainavos" ansamblis kviečia visus choristus, draugus ir pažįstamus į jų ruošiamą Naujųjų Metų sutikimą. Balius bus Jaunimo centro kavinėje, grojant „Vyčio" orkestrui. Rezervacijas reikia pasidaryti iš anksto skambinant Mėtai Gabalienei, tel. 863-8210 arba Danguolei Ilginytei, tel. 425-6527.

x **Vytautas ir Gražina Kamantai** iš Sparta, Michigan, švenčių proga sveikina draugus bei pažįstamus, vietoj kalėdinių kortelių aukoja „Draugui" ir lietuviškai spaudai ir, būdami išvykę į Jaunimo kongresą Australijoje, iš ten siunčia geriausius linkėjimus.

x **Lietuvių Tautinių Namų** naujoji vadovybė, nuomoja atnaujintas patalpas organizacijoms bei šeimyniniams renginiams: pokyliams, pietums, susirinkimams. Turtingas valgiaraštis (meniu). Tartis: tel. 460-2123 I. Kriaučeliūnienė, tel. 598-4662 V. Jonušas. T. Namų tel. 436-8500 (naujas). (sk.)

x **Akiniai siuntimui į Lietuvą.** Kreiptis į V. Karosaitę — Optical Studio, 2620 West 71 Street, Chicago, Ill. 60629. Telefonas 778-6766. (sk.)

x **Baltic Monuments, Inc.,** 2621 W. 71 Street, Chicago, Ill. Tel. 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis. (sk.)

x **Darome nuotraukas** pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill., 60634. Tel. 238-9787. (sk.)

x **Planuokite jau dabar** dalyvauti **G. T. INTERNATIONAL** pirmojoje 1988 m. ekskursijoje. Balandžio 7 d. išvykstama į egzotišką ir nuotykių pilną Pietų Ameriką, įskaitant Braziliją, Iguassu Falls ir Buenos Aires. Kreiptis: **G. T. International Inc., 10401 S. Roberts Rd.,** Palos Hills, Ill. 60465, tel.: **(312) 430-7272.** (sk.)

x **Tik 9.5%! Tik 9.5%! Tik 9.5%! Tik 9.5%!** Kas ir Kur? Naujo automobilio pirkimo paskolos KASOJE! KASA Lithuanian Federal Credit Union 598-1333 arba 737-2110. (sk.)

x **1988 m. vasario 17 d. ŠLUTŲ radijo programa** ruošia 2 savaičių ekskursiją į **Meksiką,** kur bus aplankyta Mexico City, Taxco ir Acapulco. Dėl inform. kreiptis į **American Travel Service Bureau, 9727 W. Western Ave., Chicago, Ill. 60643; tel. (312) 238-9787.** (sk.)

x **LAIŠKAI LIETUVIAMS** ruošia 2 savaičių ekskursiją į **Pietų Ameriką** 1988 m. balandžio 22 d. Bus lankomasi Rio de Janeiro, Sao Paulo, Iguassu Falls ir Buenos Aires. Kreiptis: **American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643. Tel. 312-238-9787.** (sk.)

x **„Lietuvos ginkluotos pajėgos 1918-40 m."** — knygą, parašytą Vytenio Statkaus, išleido Vydūno fondas. Su knyga supažindinimas bus šį sekmadienį, gruodžio 13 d., 3 val. p.p. Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus Gintaro salėje. Kalbės „Kario" redaktorius Balys Raugas. Užsisakyti galima pas J. Variakojienę, 3715 W. 68 St., Chicago, Ill. 60629. Užsisakiusiems bus siuntinėjama gruodžio antroj pusėj.

x **Kompozitorius Juozas Stankūnas,** Elizabeth, N.J., atsiuntė „Draugui" 50 dol., sveikina su Šv. Kalėdomis ir Naujais 1988 Metais, lai gerasis Visagalis laimina Jūsų kovą už gėrį, dirbant švietos bei kultūros ir taikos įgyvendinimą mūsų tautiečių tarpe. „Draugas" yra vienintelis mūsų žinių ir pamokymo šaltinis visose srityse". Nuoširdus ačiū už linkėjimus ir auką.

x **Dipl. teis. Marijonas Šnapštys** ir jo šeima linki savo giminaičiams, bičiuliams, kolegoms teisininkams ir bendraminčiams tyro kalėdinio džiaugsmo, o Naujuose 1988 Metuose, kaip Geros Valios atstovams patirti jų išsvajotos laimės.

x **Ateitininkai ruošia kūčias** sekmadienį, gruodžio 20 d. 3 v. p.p. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Į jas kviečiami visi. Vietas savo šeimai ir savo draugams rezervuojam dabar pas p. Ireną **434-2243.** (sk.)

x **Parduodami gintariniai** ir inkrustuoti paveikslai, gražiausi lino audiniai, juostos, labai dideli gintaro karoliai, žiedai, sagės ir t.t. iš Lietuvos. Skamb. 312-656-6599. Pristatome arba pasiunčiame. (sk.)

x **Siuntiniai į Lietuvą.** Tiksliai žinant, kas pageidaujama, kiek ten įvertinama ir koks įvairių prekių muitas, galime jums sudaryti nebrangius, bet artimiesiems tikrai naudingus, siuntinius. Pas siuntėjus Chicagoje ir apylinkėse atvažiuoju į namus, siuntinius supakuoju ir išsiunčiu. Skambinti rytais 7-9 val., vakarais 4-6 val. Tel. 430-4145. (sk.)

x **Dėmesio! Jeigu ruošiatės pirkti ar parduoti namą Cicero, Berwyn, Riverside, Westchester ar kituose vakariniuose priemiesčiuose, kreipkitės į Alex Realty, 5727 W. Cermak Rd., Cicero, IL. Tel. 656-2233.** Įstaigai vadovauja Aleksas Šatas ir sūnus **Viktoras. Viktoras Šatas** — profesionalas nuosavybių apkainuotojas. Įvertina palikimus. Jo patarnavimu naudojasi bankai, taupymo bendrovės ir privatūs asmenys. **Jeigu mes negalim parduoti: mes galim patys nupirkti!** (sk.)

x **Dėmesio Video aparatų savininkai!** Galbūt esate pastebėję, kad užsieninių vaizdajuosčių negalima naudoti amerikietiškos gamybos rekorderiuose ir atvirkščiai. Norint vaizdajuostes panaudoti, reikia jas „išversti" — pritaikyti. Už labai prieinamą kainą **IHF Productions** pritaikys jūsų vaizdajuosčių kasetes greit ir tiksliai, naudodami „state-of-the-art digital" aparatus. Kainoraštį galite gauti atsilankydami arba parašydami žemiau nurodytu adresu, arba skambindami 312-436-0038. Taip pat čia galima pirkti arba išnuomoti lietuviškų dokumentinių filmų. **IHF Productions** patenkins visus jūsų video pareikalavimus. Sav. Petras Bernotas. **IHF PRDUCTIONS, 3015 W. 59th St., Chicago, IL 60629.** (sk.)

Lietuvos Vyčių šokių grupė, kuri vadovaujama F. Zapolio, atliks kalėdinę programą gruodžio 13 d., sekmadienį, 7:30 val. Mokslo ir Pramonės muziejuje, 5700 Lake Shore Dr., Chicagoje.
Nuotr. **J. Tamulaičio**

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

JAUNIMO CENTRO SUKAKTUVIŲ IŠKILMĖS

Jaunimo centras gruodžio 6 d. turėjo savo 30 metų sukakties iškilmes. Pradėta pamaldomis Jėzuitų koplyčioje. Mišias aukojo kun. Ant. Saulaitis drauge su kun. J. Borevičium, kun. V. Gutausku, kun. P. Dauginčiu, kun. J. Kidyku, kun. J. Juozevičium. Pamoksle kun. Ant. Saulaitis, priminęs advento prasmę, pabrėžė, kad Jaunimo centrą įsteigė ir išlaiko tie, kurie imasi atsakomybės dėl mūsų tautos ateities.

Per mišias giedojo žemaitės: Br. Stravinskienė, Ald. Underienė, D. Varaneckienė, kurių muzikinis vadovas yra Kaz. Skaisgirys.

Po pamaldų vysk. V. Brizgys pašventino paminklinę lentą, kurią Jaunimo centrui paskyrė tarptautinis Alhambra ordinas. Jis stengiasi atžymėti istorinius įvykius ir vietas. Lentoje išgraviruotas pagyrimas lietuviams, kad pasiliko ištikimi krikščionybei, nežiūrint nacių ir komunistų priespaudos. Dalyvavo ir uniformuoti Alhambros atstovai. Dr. J. Račkauskas padėkojo Alhambrai už žymenį.

Vakarienės pradžioje rengėjų komiteto pirm. Sofija Džiugienė, kalbėjo dėkodama gausiai susirinkusiems svečiams už rodomą paramą.

Vysk. V. Brizgys sukalbėjo invokaciją ir palaimino valgius. Svečiai skonėjosi M. Kupcikevičienės gerai paruošta vakariene. Minėjimą ruošusios komisijos narės S. Džiugienė, dail. M. Ambrozaitienė, G. Rimkienė, D. Dundzilienė, J. Ivašauskienė ir Alb. Ramanauskienė. Komisijai talkino Jaunimo centro vadovė S. Endrijonienė. Daug padėjo ir S. Plenienė, J. Daunorienė. Jau iš anksto visos vietos į vakarienę buvo užpildytos. Eilė organizacijų paėmė ištisus stalus. Iš viso buvo susirinkusių arti 350 žmonių.

Svečiai turėjo progą pasigėrėti specialia programa, kurią paruošė rašytoja Nijolė Užubalienė. Ji plačiau aptarė skaidres, vaizduojančias Jaunimo centre vykstančią įvairių organizacijų, mokyklų veiklą. Skaidres paruošė Stasys Žilevičius. Matėsi chorų repeticijos, tautinių šokių praktika, įvairūs renginiai. Daugelis svečių ir save pamatė ekrane. Rašytoja N. Jankutė-Užubalienė mokėjo tikroviškai perteikti faktus su kūrėjos vaizdumu. Tai buvo vertinga istorinė ir kultūrinė Jaunimo centro apžvalga. Pro svečių akis prabėgo vaizdai mokyklų, parodų, archyvų, skautų, ateitininkų, vaidinimų ir visko, kas vyko Jaunimo centre. N. Užubalienė baigė linkėjimu, kad gyvuotų jėzuitai, o Jaunimo centras dar susilauktų dukart po 30 metų. Ypatingo plojimo susilaukė vaizdai Jaunimo centro buvusios direktorės I. Kriaučeliūnienės ir dabartinės — S. Endrijonienės. St. Džiugienė padėkojo už gerai paruoštą programą.

Kun. Ant. Saulaitis priminė, kad Alhambros paminklinė lenta įjungė Jaunimo centrą į istorinių vietų sąrašą. Alhambros ordinas, veikiąs nuo 1905 m., rūpinasi vaikais, ypač atsilikusiais, atžymi istorines vietas. Šis ordinas turi apie 9000 narių JAV-se ir Kanadoje.

Minėjimo pabaigoje S. Endrijonienė padėkojo eilei lietuvių, gausiomis aukomis parėmusiems šį centrą. Vakarienės proga stambiomis aukomis parėmė dr. L. ir I. Kriaučeliūnai, A. ir M. Rudžiai ir gausiai kiti. Dėkojo daugeliui talkininkų, kurie ypač daug padeda Jaunimo centrui. Padėkota A. Vaitkevičiui, kuris daug valandų skiria administruojant Jaunimo centrui. Šiam jubiliejui jis paruošė specialią dovaną, ant stalų dėželes su 30 m. jubiliejaus įrašu. Dėkojo vysk. V. Brizgiui, kun. Ant. Saulaičiui ir visiems prie šios iškilmės prisidėjusiems.

Pabaigoje buvo laimėjimai. Laimėjo S. Gedrimas, O. Jelionytė, po 100 dol. Du šimtus dol. laimėjo J. Markvaldas iš Cicero, penkis šimtus dol. Alb. Smolinskas.

Visas jubiliejaus minėjimas praėjo sklandžiai, jaukiai, rūpestingai paruoštas ir gerai pravestas.

Juoz. Pr.

x **Daktarai Romas ir Jadzė Gineičiai,** Dayton, Ohio, švenčių proga sveikina savo gimines, draugus ir pažįstamus ir vietoj kortelių skiria 50 dol. spaudai paremti.

x **Juozė ir Jonas Daugėlai,** Ormond by the Sea, Fla., sveikina visus savo draugus, artimuosius ir bičiulius Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų progomis ir visiems linki daug džiaugsmo ir laimės. Vietoj kalėdinių atviručių aukoja lietuviškai spaudai.

x **A. ir J. Atučiai** iš Pleasant Hill, Cal., atsiųsdami auką lietuviškai spaudai paremti, linki „Draugui" ir savo draugams bei pažįstamiems linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų 1988 Metų.

x **Kantatos „Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva",** (žodžiai Henriko Nagio, muzika Aleksandro Stankevičiaus) kasetę, įrašytą premjeros metu Montrealyje, galima įsigyti kreipiantis šiuo adresu: **Vilnius Records, 5400 Louis-Badaillac Street, Carignan, P.Q. Canada J3L 4A7.** Siunčiant užsakymą, pridėkite čekį arba pašto perlaidą, išrašytą Vilnius Records vardu. C.O.D. nebus siunčiama. Kaina: $10.00 + $2.50 už persiuntimą, viso **$12.50.** Norintieji gauti lietuviškojo teksto fotokopiją, prašomi apie tai paminėti. (sk.)

x **Talman Deli** sveikina visus Šv. Kalėdų šventėje ir linki sveikų ir lietuviškai darbingų 1988-jų metų. Priimame užsakymus jūsų Kūčių ir Kalėdų stalui. Daržovių ir žuvų mišrainės, įvairiai pagamintos žuvys ir silkės, rūkytas ungurys, paukštiena ir kiti mėsos gaminiai. Užsienietiški ir mūsų gamybos sausainiai, pyragai, tortai, raguolis. Didelis pasirinkimas kavos ir daug įvairių kitų skanėstų. **Talman Deli, 2624 Lithuanian Plaza Ct. Tel. 434-9766.** Krautuvės valandos kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vak. Sekmadieniais nuo 9-2 val. p.p. (sk.)

x (R) **L. Bendruomenės** tarybos ir centro valdybos rengiamos tradicinės **Kūčios** įvyks gruodžio 19 d. 6 v.v. Tautiniuose namuose, 6422 S. Kedzie Ave. Programoje: Laisvės kovotojų pagerbimas, kalėdinės giesmės atliks V.D. rinktinės šaulių moterų sekstetas, vad. muz. J. Sodaičio. Tradicinių valgių vakarienė. Dėl rezervacijų skambinti: 434-4645, 737-4324 ir 652-8546 (Cicero). (sk.)

x **Vincas Urbonas** iš Chicagos, Ill., artėjančių šv. Kalėdų ir Naujųjų 1988 Metų švenčių proga sveikina dienraščio „Draugo" leidėjus Tėvus Marijonus, redakcijos ir administracijos kolektyvą, linki geriausios sveikatos budėti lietuvybės išlaikymo sargyboje ir Aukščiausiojo palaimos. Vietoj kalėdinių kortelių skiria „Draugo" paramai 40 dol.

x **Vytautas P. Janulaitis** iš Oak Lawn, Ill., išvykdamas pas sūnų į Malibu, Cal., sveikina gimines, draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų ir Naujųjų 1988 Metų progomis, linki visiems geros sveikatos ir Aukščiausiojo palaimos.

x **JAV LB Brighton Parko apylinkės valdyba,** Chicago, Ill., artėjančių šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga per Aliną Vadeišienę, valdybos iždininkę, atsiuntė „Draugui" 150 dol. auką ir palinkėjo linksmų švenčių. Nuoširdus ir didelis ačiū.

x **Julia Mack** (Mrs. Dennis), Worcester, Mass., lietuviškų organizacijų darbuotoja, John Labanauskas, Michigan City, Mich., Eugenija Kezienė, Woodhaven, N.Y., pratęsdamos „Draugo" prenumeratą kiekvienas paaukojo po 15 dol. Nuoširdus ačiū.

x **Lietuvių Fondui** New Yorko komitetas, vadovaujamas Lilės Milukienės, prisiuntė aukas užbaigti 4-tąjį milijoną vajaus proga, 1,480 dol. Aukojo: po 200 dol. Vincas ir Petrė Dubauskai, Petras ir Anelė Povilaičiai, Vytautas ir Bronislava Vaičiuliai, po 100 dol. vysk. Paulius Baltakis, dr. Jonas ir Dana Bilėnai, Vaclovas ir Ona Budnikai, dr. Juozas ir Irena Dičpinigaičiai, Antanas Masionis, Antanas ir dr. Amelija Matulaičiai, Vytautas Maželis, Lilė Milukienė, Bronė Lukoševičienė ir kiti po mažesnes sumas. Visiems Lietuvių Fondas nuoširdžiai dėkoja. (sk.)

x **Albina Dumbrienė** ir **Ona Kinduriené** Lietuvių Fondui aukojo po 200 dol., bet ne po 20 dol., kaip gruodžio 10 d. „Drauge" buvo pažymėta. Už korektūros klaidą atsiprašome. (sk.)

IŠ ARTI IR TOLI

JA VALSTYBĖSE

— **Steigiamas Lithuanian Heritage Social Club** pietryčių Floridoje angliškai ar lietuviškai kalbantiems. Šeimoms ir viengungiams yra proga pabendrauti lietuviškoje aplinkoje. Vaikams bus užsiėmimai, tėvams — šokiai. Kreiptis į Marytę Prunskytę-Coleman tel. 305-781-0817 (neatsiliepiant, palikite pranešimą — „Message" juostelėje).

— **Los Angeles LF komitetas,** įvertindamas Vasario 16 gimnazijos reikšmę jaunimo lietuviškumui, jai paaukojo iš savo iždo 100 dol. Taip pat komitetas, nustebintas žurnale tilpusia informacija, kad kultūrą remiąs organas „nėra parodęs palankumo kultūros žurnalams, lyg jų vaidmuo būtų bereikšmis mūsų išeivijos gyvenime", nutarė „Aidų" leidimą paremti bent 100 dol. auka.

— **A.a. Eleonora Bartkevičiūtė-Urbelienė** mirė lapkričio 5 d. Brooklyne, N.Y. Velionė buvo gimusi 1908 m. spalio 1 d. Brooklyne, 1914 m. su tėvais grįžo į Lietuvą. Ten baigė Panevėžio gimnaziją. Tetos kviečiama 1926 m. vėl atvyko į Ameriką, o 1938 m. nuvyko į Lietuvą Vytauto D. universitete studijuoti lietuvių kalbą ir literatūrą, kol užėjo karas. Kurį laiką dirbo „Amerikos" laikraščio redakcijoje, dalyvavo lietuviškoje veikloje. 1948 m. ištekėjo už jūrininko Alfonso Urbelio. Nuliūdime liko vyras Alfonsas, sūnus Algis su šeima, brolis Petras su žmona Gražina. Paskutiniu laiku ji dirbo lituanistinėje mokykloje ir buvo mokinių ir kitų mokytojų labai mėgiama.

— **Marytė Matulaitytė-Kuncienė** iš Argentinos atvyko pas savo tėvus dr. Ameliją ir Antaną Matulaičius Woodhavene. Ištekėjusi už J. Kunco, gyvenančio Argentinoje, ji ten pastoviai yra įsikūrusi.

— **Į Phoenixą, Ariz.,** buvo atvykę Aldona ir Antanas Minelgai iš Olimpia, Wash., Julija Petrauskaitė-Aniol iš Toronto, Kanados, ir Alma ir Petras Staniūnai iš Illinois. Šie išbus čia visą žiemą.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 460-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 9—6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą.

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. 325-3157
Valandos pagal susitarimą